

Redogörelse för Planprogram för verksamhetsområde norr om Ryamotet

Innehåll

Redogörelse för programsamråd	5
Programsamrådets genomförande	5
Inkomna synpunkter	5
Remissinstanser med erinran	5
Remissinstanser som inte har något att erinra	6
Remissinstanser som inte lämnat synpunkter.....	6
Sakägare enligt fastighetsförteckningen	7
Övriga.....	7
Sammanfattning av inkomna synpunkter.....	7
Gemensamma svar till inkomna synpunkter	8
Planprocessen och programområdet	8
Landskapsbild, arkitektur och gestaltning.....	11
Naturvärden och skyddade arter.....	11
Rekreations- och friluftsvärden	13
Vattenförekomster, dagvatten och skyfall	13
Våtmark.....	15
Strandskydd	16
Störningsrisk samt hälsa och säkerhet	16
Påverkan på fastighetsvärde.....	18
Byggskede och genomförande	18
Ändringar efter programsamråd	19
Inkomna yttranden från Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter	20
Länsstyrelsen Västra Götalands län	20
Trafikverket	32
Statens geotekniska institut, SGI	36
Inkomna yttranden från organisationer, kommuner, föreningar, bolag med flera	38
PostNord Sverige AB	38
Swedavia Airports AB	38

Lantmäteriet	39
Business Region Göteborg AB, BRG	40
Västtrafik	41
Härryda Energi AB, HEAB	42
Marks kommun	43
Räddningstjänsten, RSG	44
Naturskyddsföreningen i Härryda	46
Göteborgsregionen, GR	50
Inkomna yttranden från fastighetsägare (sakägare)	52
Kärrgårde 1:3	52
Bugärde 6:9	53
Bugärde 6:14	54
Bugärde 6:19	54
Bugärde 6:23	56
Bugärde 6:8	58
Bugärde 6:28	62
Bugärde 11:2	62
Bugärde 1:51	65
Bugärde 1:25	67
Bugärde 6:24, synpunkt 1	70
Bugärde 6:18, synpunkt 1	73
Bugärde 6:24, synpunkt 2	77
Bugärde 6:18, synpunkt 2	80
Bugärde 5:1	83
Bugärde 3:7	86
Bugärde 6:12	86
Bugärde 6:24, synpunkt 2	87
Lillhult 1:25, synpunkt 1	90
Lillhult 1:25, synpunkt 2	93
Inkomna synpunkter från övriga	94
Boende i Hindås	94
Boende i Mölnlycke	94

Fäxhult 1:5	95
Bugärde 1:29	96
Bugärde 6:3	96
Bugärde 6:11	104
Bugärde 5:3	107
Stora Bugärde 1:160	108
Bugärde 1:11	109
Boende i närområdet	112
Stora Bugärde 1:115	112

Redogörelse för programsamråd

Det här är redogörelsen för inkomna synpunkter över Planprogram för verksamhetsområde norr om Ryamotet. I redogörelsen redovisas alla synpunkter som inkommit till kommunen i samband med programsamråd och kommentarer till dessa. Länsstyrelsens synpunkter redovisas i dess helhet. Övriga synpunkter kan redovisas i sin helhet men även sammanfattas.

Programsamrådets genomförande

Under tiden 17 februari till 14 mars 2025 har *Planprogram för verksamhetsområde norr om Ryamotet* samt *Miljökonsekvensbeskrivning för Planprogram för verksamhetsområde norr om Ryamotet* varit föremål för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900). Samrådhandlingar sändes till remissinstanser 2025-02-17 och har funnits tillgängliga digitalt i kommunhuset, fysiskt i kulturhuset i Landvetter samt på kommunens hemsida. Annons infördes i Lokalpressen och Göteborgs-Posten 8 februari 2025 samt i Härryda-Posten den 13 februari 2025. Den 26 februari 2025 genomfördes ett öppet hus i Landvetter kulturhus.

Inkomna synpunkter

Under samrådstiden har totalt 55 synpunkter inkommit till kommunen från remissinstanser, sakägare samt övriga.

Remissinstanser med erinran

- Länsstyrelsen Västra Götalands län
- Trafikverket
- Statens geotekniska institut
- Swedavia Airports AB
- PostNord Distribution
- Business Region Göteborg AB
- Västtrafik AB
- Lantmäterimyndigheten
- Härryda Energi AB

- Marks kommun
- Räddningstjänsten Storgöteborg
- Naturskyddsföreningen - Härryda
- Göteborgsregionen (GR)

Remissinstanser som inte har något att erinra

- Försvarsmakten Mellersta militärregionen
- Skanova AB
- Ellevio AB
- Lerums kommun
- Svenska Kraftnät
- Rådet för idéburna organisationer
- Göteborgs Stad
- Östra Mölndalsåns fiskevårdsområdesförening

Remissinstanser som inte lämnat synpunkter

- Härryda Vatten och Avfall AB
- Luftfartsverket
- Polismyndigheten
- Svensk Handel
- Västsvenska handelskammaren
- Renova AB
- Göteborgs ornitologiska förening
- Lantbrukarnas riksförbund LRF
- Naturskyddsföreningen - Väst
- Mölndalsåns vattenråd
- Västra Mölndalsåns fiskevårdsområdesförening
- Bohusläns museum
- Företagarna Härryda
- Härryda företagarförening
- Företagsamma kvinnor
- Landvetter företagarförening
- Hindås företagarförening
- Hindås kommunalförening
- Hembygdsföreningen Härryda
- Rådet för tillgänglighet och delaktighet
- Pensionärsrådet
- Brottsförebygganderådet
- Ungdomsråd

Sakägare enligt fastighetsförteckningen

Under samrådstiden kom det in 20 synpunkter från fastighetsägare angränsande programområdet.

Övriga

Under samrådstiden kom det in 12 synpunkter från så kallade *övriga*.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Av inkomna synpunkter framgår att det finns en oro och osäkerhet kring vilka konsekvenser exploateringen kan komma att medföra på mark, miljö, vatten, natur, djur- och växtarter, kulturvärden, närboende, riksintresse med mera. Risk för ökade vattenflöden, översvämning, ökade transporter, försämrad luft- och vattenkvalité, spridning av föroreningar, buller, lukt, ljusföroreningar med mera lyfts fram. Exploaterings konsekvenser behöver beskrivas och analyseras och åtgärder för att begränsa påverkan redovisas. I anspråkstagande av våtmark och oexploaterat markområde ifrågasätts. Lokalisering av verksamhetsområdet till aktuell plats ifrågasätts av sakägare och övriga. Utredningar och inventeringar anses i vissa fall vara undermåliga. Bedömningar och slutsatser i dem ifrågasätts. Det påtalas även att det saknas sammanvägd bedömning av konsekvenser på naturvärden och arter, trafikkapacitet, bullernivåer, luftkvalité med mera.

Gemensamma svar till inkomna synpunkter

Under detta avsnitt redovisas kommunens svar på synpunkter som återkommer i flera av de inskickade yttrandena från sakägare och övriga. För flertalet av de inkomna synpunkterna hänvisar kommunen till det samlade svaret.

Planprocessen och programområdet

Programområdet

Tidigare ställningstaganden

Kommunen prövar förutsättningarna för lokalisering av ett verksamhetsområde på aktuell plats med anledning av att gällande översiktsplan från 2012 i mark- och vattenanvändningskartan delvis redovisar programområdet som ”*Utbyggnadsområde för verksamheter på lång sikt*”, vilket innebär bortom 10 år från antagande av översiktsplanen. Lokalisering av verksamhetsområde har även delvis stöd i samrådsförslag till ny översiktsplan som redovisar området som område för industri och logistik samt landsbygd.

Planuppdrag

Sektorn för samhällsbyggnad fick efter gedigen prövning av planbeskedsansökningar 2022 i uppdrag att ta fram ett planprogram för området.

Lokalisering

Härryda kommun är till stora delar påverkad av buller från flera olika källor såsom vägtrafik, flyg och järnväg. Kommunens inriktning är därför att samla större verksamheter och verksamheter med olika typer av områdespåverkan kring kommunens större transportinfrastrukturer istället för att sprida ut störningen till miljöer som inte är påverkade av störning. Vilket innebär att verksamheter med omgivningspåverkan primärt ska lokaliseras utmed väg 40 och järnväg samt Göteborg-Landvetter flygplats. Lokalisering utmed väg 40 samt befintliga trafikmot innebär även effektiv trafikförsörjning och kortare transportsträckor till olika verksamhetsområden. Genom att samlokalisera liknande verksamheter till ett begränsat antal områden skapas även underlag för utveckling av kollektivtrafik i strategiska lägen.

En annan inriktning för kommunen är att utveckla redan befintliga områden för att begränsa anspråkstagandet av oexploaterad mark. Aktuellt område är lokaliserat till Ryamotet och är idag redan delvis i anspråkstaget. Lokaliseringen av utvecklingsområdet till denna plats ligger därmed i linje med dessa inriktningar.

En lokaliserings- och marknadsutredning har tagits fram i syfte att undersöka förutsättningarna för utveckling av en verksamhets- och logistikpark med fokus på innovativa och hållbara lösningar på aktuell plats. I lokaliseringsutredningen konstateras att det finns flera lämpliga platser för utveckling av ett logistik- och verksamhetsområde i Västra Götalandsregionen. Utifrån specifika kravställningar och uppställda urvalskriterier bedöms dock fyra alternativa lokaliseringar vara möjliga för aktuell utveckling. Av dessa är det två områden som bäst tillgodoser behoven av ett logistik- och verksamhetsområde med fokus på innovation och hållbarhet. Båda dessa områden ligger vid Ryamotet i Härryda kommun. Aktuell lokalisering av programområdet har därför bedömts vara en lämplig plats för utveckling av en logistik- och verksamhetspark med fokus på innovation och hållbarhet.

För ytterligare information kring lokalisering se rapport Lokaliserings- och marknadsutredning tillhörande programmet på kommunens hemsida.

Etappindelning

Programområdet omfattar ett stort geografiskt område om cirka 150 hektar. Programområdet föreslås med anledning av dess stora utbredning och komplexitet prövas och utvecklas i tre etapper. Enligt förslaget föreslås programområdets norra del utgöra etapp 1. Avgränsningen av området för Etapp 1 ligger norr om gränsen för *riksintresset för framtida kommunikationsanläggning (del av ny stambana Göteborg-Borås)* och Etapp 2 och 3 ligger inom riksintresset. Prövning och utveckling av programområdet föreslås ske i denna ordning på grund av att riksintresset täcker södra delen av programområdet och att detta område i dagsläget inte är möjligt att detaljplanlägga. Föreslagen etappindelning kan komma att ses över i kommande detaljplaneprocess. Den exakta avgränsningen av de olika etapperna i förhållande till den geografiska avgränsningen i programområdet kommer att fastställas i kommande detaljplaneprocesser.

Samråd och kommunikation

Processen att ta fram planprogram och efterföljande detaljplaner regleras av plan- och bygglagen (PBL). Enligt lagen ska programförslaget hållas tillgängligt för möjlighet till insyn och påverkan och samrådas med bland annat myndigheter, kommunala förvaltningar, organisationer och föreningar samt berörda fastighetsägare i området under minst tre veckor.

Det är enligt lag inte reglerat hur ett samråd ska genomföras. Därför kan samrådets form variera från projekt till projekt. Samrådet kan exempelvis genomföras genom utskick, remiss, offentliga möten, antingen digitala eller analoga, eller möten på den aktuella platsen. Under det formella lagstadgade samrådet bjöd Härryda kommunen den in till öppet hus i Landvetter Kulturhus där boende och verksamhetsutövare fick möjlighet att ställa frågor om programförslaget till kommunens tjänstepersoner med olika sakkompetens.

I september 2024 bjöd kommunen in boende och verksamhetsutövare till en tidig informationsträff. Vid detta tillfälle presenterades planeringsprocessen, hur den går till och vad det innebär att ta fram ett planprogram följt av detaljplaner med tillhörande samråds- och granskningstillfällen. Kommunen presenterade även visionen och föreslagen utveckling av området på övergripande nivå inför den mer konkreta delen av planprocessen med samråd. Detta informationstillfälle låg således utanför lagstyrda behov av kommunikation och utställning enligt PBL men ansågs av kommunen nödvändigt för att involvera boende och verksamma tidigt i projektet. Härryda kommunen avser även i kommande detaljplaneprocess bjuda in boende och verksamhetsutövare till fler dialogtillfällen.

Samråd och dialoger syftar till att ge insyn och möjlighet till påverkan i aktuellt projekt. Kommunen tar till sig den information och kunskap om området som kommer fram i dessa processer och försöker i den mån det är möjligt att anpassa föreslagen utveckling till det som framkommit. I samband med planering och prövning av förändrad mark och vattenanvändning i olika processer görs en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen. I denna samrådsredogörelse framgår hur inkomna synpunkter avses att beaktas och hanteras i kommande planeringsprocess.

Planhandlingar

I ett planprogram prövas förutsättningarna för önskad utveckling och vision för ett område i ett tidigt skede. Samtliga utredningar tillhörande planprogrammet är framtagna på en övergripande nivå. I kommande detaljplaneskede fördjupas och detaljeras utredningarna utifrån ökad kunskap, förutsättningar och bearbetat utvecklingsförslag. Vid behov tas även kompletterande utredningar och studier fram.

Programkartan (programillustrationen) visar på en möjlig utveckling av området. Placering, utbredning, utformning och höjdsättning är inte fastställd i detta tidiga planeringsskede. Programmet syftar till att ta fram en vision och ett koncept för hur aktuellt område kan komma att utvecklas. I kommande detaljplaneskeden kommer området studeras mer i detalj och föreslagen utveckling regleras.

Landskapsbild, arkitektur och gestaltning

Exploatering kommer att medföra en förändrad landskapsbild och en annan upplevelse av platsen. I den fortsatta planeringen kommer möjligheter att begränsa exploaterings påverkan på boendemiljön att studeras. Planbestämmelser i syfte att minimera påverkan för bland annat närboende kommer att definieras.

I programskedet är inte byggnadernas placering, utbredning, utformning och höjdsättning fastställd varpå inga volym- och solstudier tagits fram. I kommande detaljplaneskeden kommer markanvändningen definieras och dess placering, utbredning och höjdsättning att regleras.

Byggnaders utformning, gestaltning och höjdsättning kommer att studeras i denna process parallellt med att volym- och solstudier utförs för att belysa och pröva dess påverkan på landskapet. Exploaterings visuella och faktiska påverkan på landskapet och närmiljön kommer analyseras och beskrivas. Vid behov kan åtgärder för att begränsa exploaterings omgivningspåverkan regleras med planbestämmelser. Exempelvis reglering av material, byggnadsvolym, byggnadshöjd, placering med mera.

Ett antal designprinciper avseende grönbåa stråk, den byggda miljön, sociala värden samt mobilitet har under programarbetet fungerat som ett stöd och underlag vid gestaltning av den fysiska miljön. Principerna kommer fortsätta att utvecklas och utgöra ett viktigt stöd i kommande planerings- och genomförandeprocesser.

Naturvärden och skyddade arter

Inför och under pågående arbete med programförslaget har naturvärdesinventeringar och artinventeringar utförts. Naturvärden har klassificerats i naturvärdeklasser. I artskyddsutredningen redovisas förekomst av bland annat fridlysta och rödlistade arter samt förslag på skyddsåtgärder. Inför godkännande av programmet kompletteras artskyddsinventeringen med generell information om artskydd, individskydd, påverkan på lokal, regional och nationell nivå samt överväganden kring om hur kontinuerlig ekologisk funktion (KEF) kan upprätthållas. Vidare kommer artskyddsutredningen justeras och kompletteras med information om vilken tidsperiod åtgärder inom programområdet får utföras för att inte påverka specifika arter samt med information om behov av särskilda åtgärder utanför denna period.

Under kommande detaljplanearbete kommer bland annat kompletterande naturvärdesinventeringar och arts specifika utredningar att utföras, där frågan om

artskydd studeras vidare och behov av skyddsåtgärder utvecklas inför kommande detaljplan. Exploateringens påverkan på naturvärden och arter kommer att analyseras. I detaljplaneskedet samt inför genomförandeskedet kommer erforderliga skyddsåtgärder vidtas och vid behov erforderliga artskyddstillstånd och dispenser att sökas för att undvika påverkan på artskyddet.

Programbeskrivningen kompletteras inför godkännande av programmet med denna information.

Exploateringens påverkan på Fäsjöbäcken och förekommande arter i bäcken och inom strandskyddat område utanför programområdet kommer att studeras i detaljplaneskedet när byggnadernas placering, utbredning och höjdsättning fastställs.

I arbetet med planprogrammet har tre hållbarhetsmål formulerats. Målet *Bevara områden med skyddsvärd biologisk mångfald samt förstärka och kompensera med olika ekosystemtjänster* är det mål som huvudsakligen har bäring på naturvärden och arter. Åtgärder för att uppnå målen kommer fortsätta att utvecklas och utgöra ett viktigt stöd i kommande planerings- och genomförandeprocesser samt driftskede.

Föreslagen grön- och blåstruktur på området är utformad för att bevara skyddsvärda naturobjekt identifierade i naturvärdesinventeringarna. Naturvärdesobjekt utgör även utmärkta områden för att tillskapa ekosystemtjänster och bevara den biologiska mångfalden i området. Mindre grönområden föreslås anläggas i anslutning till bevarade naturvärdesområden samt bufferytor/planteringsytor för att skydda naturlivet. Ytterligare stödjande och reglerande ekosystemtjänster förväntas tillföras området genom att plantera dessa små grönområden med inhemska arter och arbeta med så kallade naturlika planteringar.

Med riktade kompensationsåtgärder skapas möjlighet till att lindra exploateringens påverkan och lokalt även stärka områdets ekosystemtjänster. I programmet anges bland annat att följande åtgärder bör säkerställas i kommande detaljplaneprocess och genomförandeskede:

- Grönytor som stärker det ekologiska samspelet och skapar spridningskorridorer mellan befintliga naturområden.
- Grönytor, oavsett kategorier, utformas med hög biodiversitet så att den biologiska mångfalden förstärks och habitat skapas.
- Kulverterat dike öppnas upp och dagvatten hanteras lokalt i öppna dagvattenlösningar.
- Trädkantade gator för att bidra till ett bättre lokalklimat och luftkvalitet.

- Grönstrukturen ska göras tillgänglig så den bidrar till människors hälsa och välbefinnande.

Programhandlingen kompletteras inför godkännande med en karta som tydliggör vilka åtgärder som föreslås vidtas inom området i syfte att bevara, gynna och skydda naturvärden och arter. Ett led i att säkerställa genomförandet av dessa åtgärder är att i kommande detaljplaner reglera olika markanvändningar, egenskaper och skydd med planbestämmelser.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) tillhörande programmet uppdateras inför godkännande av programhandlingen bland annat med beskrivningar och bedömningarna av exploateringens konsekvenser på naturvärden och arter utifrån kompletterade utredningar och inkomna synpunkter. Dessutom justeras MKB:n avseende felaktiga beskrivningar av förutsättningar.

Rekreations- och friluftsvärden

Genom inkomna yttranden under samrådsskedet har det kommit kommunen till känna att områdets norra del används för rekreation och friluftsliv samt att det finns bär, svamp och vilt i skogen. Programbeskrivning samt miljökonsekvensbeskrivning uppdateras och kompletteras med denna information. Åtgärder för begränsa exploateringens påverkan på närmiljön och inverkan på boendes livskvalité kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneskeden.

Vattenförekomster, dagvatten och skyfall

Inom programområdet rinner Bugärdebäcken, "Mellanbäcken" och strax utanför området rinner Fäsjöbäcken. Det finns även våtmark med låga naturvärden inom området. Direkt öster om området finns också en tjärn, Grepetjärnen. Inom programområdet finns idag fyra delavrinningsområden som avrinner till recipienterna; Bugärdebäcken, "Mellanbäcken", Fäsjöbäcken och Grepetjärnen. Fäsjöbäcken rinner i sin tur till vattenförekomsten Mölndalsån som omfattas av miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten. Vattenförekomst för grundvatten finns strax norr om programområdet.

Exploatering kommer att medföra förändrad markanvändning och därmed förändrade infiltrationsmöjligheter och flöden inom området. En dagvattenutredning och en skyfallsutredning har tagits fram till programförslaget baserad på den kunskap som finns om området i detta tidiga skede av planeringsprocessen. Utredningarna belyser detta samt de yttre osäkerheter som finns i ett tidigt planeringsskede. Dagvattenutredningen förtydligas inför

godkännande med information om att uppskattad föroreningsbelastning ska ses över i kommande detaljplaneskeden så att denna inte överskattats.

I dagvattenutredningen beräknas och redovisas nödvändigt renings- och fördröjningsbehov utifrån idag kända förutsättningar för att möjligheterna att uppnå MKN vatten inte ska försämrats. I utredningen anges att befintliga avrinningsområden bör bevaras för att upprätthålla vattenbalansen i omgivande naturmiljöer. Åtgärder och ytor för att uppnå erforderlig rening och fördröjning redovisas i programförslaget för att vattenkvaliteten i vattendragen inte ska påverkas negativt. Områdets dagvattenhantering föreslås bland annat utgöras av fördröjning av dagvatten i öppna diken och rening i dagvattendammar.

Med föreslagna åtgärder för fördröjning och omhändertagande av dagvatten bedöms föroreningsbelastningen minska både inom och från området. Enligt utredningen bedöms den ekologiska och kemiska statusen i Mölndalsån samt grundvattenmagasinet i dalgången inte påverkas negativt. Exploateringen bedöms i nuläget inte äventyra möjligheterna att uppnå MKN.

I kommande detaljplaner kommer dagvattenutredningen fördjupas och nya beräkningar baserad på föreslagen exploatering och hårdgörningsgrad att tas fram. Bland annat kommer särskilda beräkningar avseende dagvattenföroreningar göras för respektive efterföljande detaljplan för att säkerställa att MKN vatten inte påverkas negativt vid en etappvis utbyggnad av området. Vid behov kommer reglering i detaljplan för att säkerställa dagvattenåtgärder ske. Höjdsättning av området kommer delvis att ske med utgångspunkt från föreslagen dagvatten- och skyfallshantering i detaljplaneområdena.

Risken för översvämning i samband med kraftiga regn och skyfall har studerats inför programarbetet i syfte att säkerställa att områden inom programområdet som riskerar att översvämmas inte uppstår och att föreslagen exploatering inte medför en försämring för omkringliggande bebyggelse. Exempel på åtgärder för att säkerställa detta är planering och höjdsättning av gator, byggnader, entréer och tomtmark inom området för att inte skapa instängda områden i syfte att skapa säkra avrinningsstråk vid skyfall utan risk för skada på bebyggelse eller människors hälsa. I programförslaget är dessa åtgärder inte säkerställda. I detaljplaneskedet kommer skyfallsutredningen att fördjupas och nya beräkningar baserad på föreslagen exploatering, höjdsättning av området och hårdgörningsgrad att tas fram för att hantera risken för översvämning och behov av åtgärder studeras och definieras. Vid behov kommer reglering i detaljplan för att säkerställa skyfallsåtgärder ske. Dagvatten- och skyfallshantering kommer att studeras och utredas parallellt bland annat i syfte att kunna möjliggöra viss samordning av åtgärder.

Föreslagen dagvattenhantering och skyfallshantering i kommande detaljplaner ska säkerställa att vattenkvalitén i yt- och grundvatten inte påverkas negativt samt att ökade flöden till närområdet uppstår.

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) tillhörande programmet kommer att uppdateras inför godkännande av programhandlingen utifrån bland annat inkomna synpunkter och felaktiga beskrivningar av förutsättningar. Bedömningarna av exploaterings konsekvenser på vattenförekomster och MKN vatten kommer även att ses över.

Våtmark

Genomförande av föreslagen exploatering kommer resultera i att skog med sumpskog, myrmark, småvatten och vattendrag kommer att ianspråkats. Olika åtgärder för att begränsa i anspråkstagandet och påverkan på arter kopplade till våtmarksområden föreslås. Bland annat föreslås flera våtmarker med högre naturvärden sparas inom programområdet och gröna dagvattenstråk adderas för att koppla samman våtmarksområdena. Vidare är föreslagen grön- och blåstruktur inom området utformad för att bevara skyddsvärda naturobjekt identifierade i naturvärdesinventeringarna. De flesta av dessa naturobjekt utgörs av våtmarker som har bra förutsättningar att absorbera dagvatten. Förlorad våtmark föreslås även ersättas med dagvattendammar och diken, vilket till viss del bedöms kunna kompensera förlorade livsmiljöer för växter och djur.

I kommande detaljplaneskeden kommer föreslagna åtgärder studeras vidare och vid behov regleras med planbestämmelser. Dessutom kommer bedömningar och slutsatser av exploaterings konsekvenser att ses över. Frågan om fördröjning, rening, flöden med mera till följd av i anspråkstagande av våtmark och hårdgörande av området kommer att studeras och hanteras i samband med fördjupade undersökningar av dagvatten och skyfall i kommande detaljplaneskede och vid behov regleras med planbestämmelser.

Härryda kommun och Naturskyddsföreningen Härryda har tagit fram en kartläggning av påverkade våtmarker i kommunen, vilka finns sammanställda i rapporten *Kartläggning av påverkade våtmarker i Härryda kommun (2021)*. Med påverkade våtmarker avses mänskliga störningar av hydrologi och ekosystem såsom exempelvis uttag för mat och material samt torrläggning för omställning till jordbruksmark samt modernt skogsbruk. Totalt identifierades 903 troligt påverkade våtmarker i kommunen varav 37 stycken bedömdes vara goda kandidater för restaurering. Våtmarksområdena inom programområdet utgör inget av de rekommenderade restaureringsområdena.

Strandskydd

Strandskydd regleras i miljöbalken och syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och till att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Plan- och bygglagen samt miljöbalken reglerar bland annat att föreslagen utveckling av verksamhetsområde inte får medföra konsekvenser på omgivande mark och värden utanför programområdet. Olika åtgärder inom programområdet kommer att vidtas för att säkerställa att omgivande mark och värden inte påverkas negativt av exploateringen. I kommande detaljplanesked kommer exploateringens konsekvenser att samt behov av åtgärder att studeras ytterligare.

Bugärdebäcken och "Mellanbäcken" inom programområdet omfattas inte av strandskydd. Däremot Fäsjöbäcken och Lillhultsbäcken utför programområdet. Programområdesgränsen är placerad i strandskyddsgränsen för Fäsjöbäcken.

Störningsrisk samt hälsa och säkerhet

Trafik- och verksamhetsbuller

Programområdet liksom närboende exponeras idag för trafikbuller från omkringliggande vägar, flygbuller och pågående verksamheter så som bergtäkter och återvinningsanläggning. Boendes exponering av buller från bergtäkt och återvinningsanläggning kommer att upphöra när verksamheterna avvecklas. I framtiden kan området och boende även komma att exponeras för ljud från ny stambana Göteborg-Borås.

Föreslagen verksamhetsutveckling kommer medföra att bostadsbebyggelsen exponeras för en annan typ av omgivningspåverkan såsom ökade transporter till- och från området samt buller alstrad av verksamhetsutövande.

Programförslaget redovisar inte befintlig eller framtida bullersituation inom och i anslutning till programområdet med anledning av att det i detta skede inte är känt vilka verksamhetstyper som kommer att prövas i kommande detaljplaneskeden och till följd av osäkerheter kopplade till föreslagen placering ny stambana Göteborg-Borås. I detaljplaneskedet kommer möjliga verksamhetstyper att regleras varvid det är möjligt att beräkna omgivningspåverkan från trafikrörelser och verksamhetsbuller. Förhoppningen är även att Trafikverkets arbete med järnvägsplan för att klarlägga placering av spårlinje inom järnvägskorridoren ska ha kommit längre i detta skede så att sammanvägd trafikbullerutredning för samtliga trafikslag ska kunna beräknas. När spårlinjen fastställts kommer även

stomljud och vibrationer från ny stambana att beräknas. Vid behov kommer reglering av omgivningspåverkan att ske med planbestämmelser.

Ljuspåverkan

Programområdet är idag delvis påverkat av belysning från aktiviteter inom befintlig bergtäkt och avfallsanläggning, där transporter, arbetsbelysning och säkerhetsbelysning bidrar till ljusföroreningar. Vidare genomkorsas området av väg 554, och i söder angränsar det till väg 40, vilket medför ytterligare ljuspåverkan från trafik inom och i anslutning till programområdet.

Då aktuella verksamhetstyper och byggnadernas placering, utbredning, utformning samt höjdsättning ännu inte är fastställd har inte ljuspåverkan på omgivningen studerats. Olika verksamheter har olika krav på belysning och ljussättning. Verksamhetstyper fastställs först i detaljplaneskedet tillsammans med gestaltning och formgivningsfrågor och det är först då studier av ljuspåverkan kan utföras.

Inriktningen för utvecklingen av verksamhetsområdet är att minimera störningsrisken avseende ljuspåverkan med begränsad belysning av fasader mot gröna stråk och även minimera ljuspåverkan för närboende. För att begränsa omgivningspåverkan och störning kan planbestämmelser införas i kommande detaljplaner.

Luftkvalitet

I programhandlingen anges att MKN luft med god marginal inte överskrider för vare sig kvävedioxid eller små och större partiklar enligt Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) beräkningar i nationellt modelleringsverktyg trots närhet till väg 554 och väg 40 samt pågående bergtäktsverksamhet och återvinningsanläggning. Påverkan på luftkvaliteten uppstår främst i större tätorter och beror framför allt på utsläpp från trafik. Eftersom programområdet ligger utanför tätort och pågående verksamheter är begränsade i omfattning, bedöms utsläppen ha en mycket begränsad påverkan på den lokala luftkvaliteten. I kommande detaljplaneskeden när verksamhetstyper fastställts kommer bedömning huruvida miljökvalitetsnormer för luft kan uppfyllas att ses över. Vid behov kommer reglering med planbestämmelser att ske i syfte att begränsa omgivningspåverkan.

Påverkan på fastighetsvärde

Aktuell lagstiftning säkerställer att föreslagen utveckling av verksamhetsområdet inte orsakar betydande olägenheter för omgivningen. Hur förslaget kommer att påverka värdet på befintliga fastigheter utreds inte i planprogrammet eller i kommande detaljplaner. Kommunen har ingen skyldighet att kompensera för en eventuell värdeminskning.

Byggskede och genomförande

Utbyggnad och genomförande av föreslagen exploatering kommer att planeras i kommande genomförandeprocess i syfte att minimera störningsrisk och uppnå en hållbar utbyggnad av området. Utbyggnadsskeden är alltid förenad med viss påverkan och störning på omgivningen. Under utbyggnadstiden kommer närboende framförallt påverkas av utbyggnaden av Etapp 1. Störningsrisken kommer att variera under olika faser i utbyggnaden och vara begränsad i tid, även om den sträcker sig över en längre tid med flera utbyggnadsetapper. Eventuell omgivningspåverkan på fastighet och närboende i samband med byggskede utreds inte i planprogrammet eller i kommande detaljplaner. Uppkomst av eventuell omgivningspåverkan och negativa konsekvenser på fastighet kommer att hanteras i utbyggnadsfasen av området.

Ändringar efter programsamråd

Inför godkännande av programhandlingen har mindre tillägg och justeringar vidtagits i syfte att förtydliga vilka åtgärder som föreslås för att bevara och begränsa påverkan på naturvärden och omgivningen, samt programhandlingens roll och status som ett tidigt planeringsunderlag och vad som utreds vidare i kommande planerings- och prövningsprocesser. Framtagen artskyddsutredning och dagvattenutredning har utvecklats och förtydligats. En konsekvensbedömning av påverkan på kulturmiljövärden kopplade till byarna Bugärde – Lillhult har tagits fram inför godkännandet. Bedömningar och slutsatser i miljökonsekvensbeskrivningen och programbeskrivningen har bland annat setts över gentemot uppdaterade planeringsunderlag och ökad kunskap om programområdet. Programbeskrivningen har även setts över och justerats gentemot uppdateringar i miljökonsekvensbeskrivningen. Vidare har miljökonsekvensbeskrivningen och programbeskrivningen kompletterats med beskrivningar och förtydliganden om att utredningar tillhörande programmet kommer att fördjupas och ses över i kommande detaljplaneskeden.

Programkartan kompletteras med redovisning av skyddad natur inom föreslagen blå- och grönstruktur samt med en pil redovisande en koppling österut från Fäxhult 1:33 i syfte att möjliggöra tillfart till bland annat Kärrgårde 1:3.

Inkomna yttranden från Länsstyrelsen och andra statliga myndigheter

Länsstyrelsen Västra Götalands län, synpunkt daterad 2025-03-14

Handlingar daterade 2025-02-10 för samråd enligt 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900) i dess ordalydelse före 1 januari 2015.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900). Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har tagit fram ett planprogram för hur det planerade verksamhetsområdet kan utvecklas samt tagit hänsyn till områdets utveckling utifrån kommande järnväg.

Länsstyrelsen anser att kommunen i det fortsatta planarbetet behöver hantera frågor kopplade till Länsstyrelsens ingripande grunder riksintresse, miljö kvalitetsnormer samt hälsa och säkerhet.

Länsstyrelsen lämnar även råd med avseende på PBL, miljöbalken (MB) samt annan lagstiftning kopplade till vatten, fornlämningar, kulturmiljö, artskydd samt vattenverksamhet.

Programmets syfte

Syftet med planprogrammet är att ge en vision och ett koncept för hur aktuellt område kan utvecklas till ett större sammanhängande verksamhetsområde för främst logistik, industri och kontor med tillhörande servicecenter. Samtidigt som programmet ska möjliggöra för planeringen av nya verksamhetsetableringar ska fokus också ligga på att identifiera och bevara områden med skyddsvärd biologisk mångfald samt på att kompensera och förstärka området med olika ekosystemtjänster, samt bidra med sociala värden för området och omgivningen.

Planförslagets förenlighet med översiktsplanen

Kommunen har för tillfället ingen aktuell översiktsplan som de har stöd i för planprogrammet.

Motiv för bedömningen

Nedanstående Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att framtida planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10 §

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagandebeslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- Riksintresse
- Mellankommunala frågor och regionala förhållanden
- Miljökvalitetsnormer (MKN) (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd (MB 7kap)
- Hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion (buller, strålning, risk för olyckor, översvämning, erosion).

Länsstyrelsen anser att programförslaget riskerar att strida mot prövningsgrunden riksintresse, MKN vatten och luft samt hälsa och säkerhet.

Riksintresse – kommunikation

Länsstyrelsen har samrått med Trafikverket i ärendet som har skickat in yttrande daterat 2025-03-10.

Trafikverket lyfter bland annat i sitt yttrande vikten av att utreda närmare konsekvenserna av påverkan på den statlig infrastrukturen som ingår i riksintresse-kommunikation, både flygplatsen och Rv40 men även väg 554, vilket Länsstyrelsen instämmer i.

Trafikverket lyfter även vikten av fortsatt dialog med kommunen i kommande skede för ärendet.

Länsstyrelsen hänvisar till Trafikverkets yttrande i sin helhet.

Miljökvalitetsnormer (MKN)

MKN vatten

Kommunen har genomfört en dagvattenutredning där det har tagits fram förslag på en helhetslösning för dagvattenhanteringen. Med föreslagen rening visar beräkningar att föroreningsmängderna inte kommer att öka och således bedömer kommunen att planen inte försämrar möjligheten att uppnå MKN Vatten.

Länsstyrelsen ser positivt på att dagvattnet ses ur ett helhetsperspektiv och att det är väsentligt att så görs i och med att planprogrammet innebär stor exploatering av natur- och våtmarksområden där rening och fördröjning av vatten idag sker naturligt. Det krävs därför att dagvattenhanteringen får stor prioritet. Det är positivt att större delen av dagvattenhanteringen avses ske på allmän mark för att den ska kunna genomföras och driftas adekvat. Dock instämmer Länsstyrelsen i slutsatserna som ges i dagvattenutredningen att dagvattenhanteringen behöver utredas vidare under detaljplanarbetet när förutsättningarna är mer givna för att det ska gå att göra en mer representativ bedömning om påverkan på MKN och för att genomförbarheten av föreslagna anläggningar ska kunna säkerställas.

Vidare har länsstyrelsen följande synpunkter gällande MKN:

- I nuvarande underlag har MKN Vatten bedömts utifrån föroreningsberäkningar på hela området. Det är inte säkert att det blir samma utfall när bedömning görs för de separata detaljplanerna. För detaljplaner där marken idag till största del utgörs av oexploaterad mark kommer det vara mer utmanande att lösa dagvattenhanteringen för att inte överträda MKN. Om dagvattenhantering krävs inom annan detaljplan än den där dagvattnet uppstår behöver det beskrivas hur detta ska hanteras.
- Länsstyrelsen undrar om det finns en risk att beräkningarna i dagvattenutredningen har överskattat föroreningsbelastningen för nuvarande förhållanden om det är så att beräkningsmodellen inte specifikt tar hänsyn till att rening kan ske i befintliga våtmarker och, så som beskrivs, att bergtäktens och avfallsanläggningens egna reningssystem inte är inkluderade? Om så är fallet skulle förändringen mot framtida förhållanden kunna ha underskattats vilket kan påverka bedömning av MKN. Detta bör i sådana fall beaktas i kommande beräkningar i detaljplaneprocessen.

MKN luft

- Modelleringsresultatet i programområdets närhet visar enligt underlaget på att MKN luft med god marginal inte överskrids för vare sig kvävedioxid eller små och större partiklar.
- Miljöavdelningen vill i sammanhanget upplysa om att EU-kommissionen har nått en preliminär överenskommelse om ett nytt luftkvalitetsdirektiv. Överenskommelsen innebär att nya gränsvärden för luftkvalitet ska genomföras och uppfyllas senast 2030. När direktivet antas formellt startar en två år lång genomförandeperiod då respektive medlemsland ska föra in direktivets bestämmelser i sin nationella lagstiftning. För flera luftföroreningar kommer värdena för MKN i flera fall vara lägre än förut. För mer långsiktig planering är det därför viktigt att ta höjd för att miljökvalitetsnormerna kan

komma att bli skarpare än i dag. De skärpta kraven kommer att gälla överallt, för såväl befintlig som ny bebyggelse. Det är viktigt att MKN utredas vidare i kommande detaljplaner.

Hälsa och säkerhet

Risker (klimatrisker samt andra olycksrisker)

I sitt underlag har kommunen beskrivit relevanta risker kopplade till planen, både klimatrisker samt andra olycksrisker. Kommunen beskriver möjligheterna att hantera dessa risker inom kommande detaljplaner och lyfter även vilka ytterligare utredningar som kommer behövas framöver.

Kommunen får gärna beskriva om det finns några begränsningar i vilka industriverksamheter som är lämpliga i området. Om kommunen identifierar att det finns vissa typer av industrier som inte är lämpliga med hänsyn till omgivningen (påverkan på flygplats, väg 40, befintlig bebyggelse) får de gärna beskriva det.

Etappindelningen har anpassats efter risk för påverkan på den nya järnvägen mellan Göteborg och Borås, vilket Länsstyrelsen tycker det är bra.

Geoteknik

Länsstyrelsen har samrått med Statens geotekniska institut (SGI) i ärendet som har lämnat in ett yttrande daterat 2025-03-10.

I sitt yttrande nämnde SGI att de delar bilden från det geotekniska utlåtandet kring de geotekniska utmaningarna i området, och att det bland annat krävs geotekniska undersökningar i fält och laboratorie, utredning kring risken för blocknedfall och stabilitetsanalyser.

SGI anser att det fortsatta planarbetet tidigt bör utreda lämpliga nivåer för grundläggning, vilket i mångt och mycket styr de geotekniska frågeställningarna. SGI anser även att det ska framgå av planprogrammet att det i kommande detaljplanering behöver klarläggas stabilitetsförhållanden i jord med lägst detaljerad utredningsnivå enligt IEG Rapport 4:2010 alternativt IEG Rapport 6:2008. SGI:s.

Länsstyrelsen delar SGI bedömning och hänvisar till deras yttrande i sin helhet.

Buller

Av underlaget framgår att föreslagen verksamhetsutveckling enligt programförslaget eventuellt kommer medföra att bostadsbebyggelsen exponeras

för en annan typ av industribuller genererad av trafik till- och från området samt eventuellt buller alstrad av verksamhetsutövande.

På sikt kan området eventuellt även komma att exponeras för ljud från ny stambana Göteborg-Borås. Bullerutredningar kommer att tas fram längre fram i efterföljande planerings- och prövningsprocesser när områdets framtida verksamhetstyper och dess placering och form är fastställda. Planeringen kring den framtida järnvägen förväntas också ha kommit längre då. Dess placering kommer att påverka den ackumulativa bullernivån. Det är viktigt att buller utredas vidare i kommande detaljplaner.

Vibrationer och stomljud

Konsekvenser kopplade till buller och vibrationer föreslås utredas i detaljplaneskedet när mer kunskap finns om utredningskorridoren för nya stambanan som planeras mellan Göteborg och Borås. Den trafikutredning som utförts i samband med att planprogrammet blir ett av underlagen till framtida bullerutredningar. Om den föreslagna sträckningen av stambanan går i tunnel behöver det utredas om vibrationer förväntas uppstå vid arbeten i området. Det är viktigt att påverkan utredas vidare i kommande detaljplaner.

Lukt och belysning

Lukt har avgränsats bort och bedöms i detaljplaneskedet när mer kunskap finns om vilka typer av verksamheter som tillåts inom området. Medan ljusstörningar inte bedöms separat utan inarbetas i konsekvenser för naturvärden. Det är viktigt att frågorna utredas vidare i kommande detaljplaner och konkretiseras ytterligare med vad som kommer att säkerställas och hur.

Radon

Rekommendationer för grundläggning och konstruktion till följd av geotekniska förutsättningar, radonförekomst med mera utreds vidare i kommande detaljplaner vilket är positivt.

Råd enligt PBL och MB

Vatten

Vattenskyddsområde

Programområdet ligger inom vattenskyddsområde för Rådasjön och Norra Långevattnet. Vattenskyddsområdet syftar till att förebygga att dricksvattentäkterna i Rådasjön och Norra Långevattnet förorenas. Enligt Göteborgsregionens vattenförsörjningsplan används Rådasjön som

huvuddricksvattentäkt av Mölndals och Göteborgs kommuner, och Norra Långevattnet utgör reservvattentäkt åt Mölndal. Rådasjön är utpekad som regionalt viktig dricksvattenresurs i Länsstyrelsens regionala vattenförsörjningsplan. Det innebär att Länsstyrelsen bedömer att Rådasjön är viktig för att säkra att det år 2100 ska finnas en fungerande dricksvattenförsörjning i länet.

Kommunen behöver redovisa hur etableringen av verksamhetsområdet inom vattenskyddsområdet kan påverka dricksvattenförsörjningen. I MKB står endast att bedömningen är att ej påtaglig skada uppstår för vattenskyddsområdet. Bedömningen saknar motivering. I MKB:n tas flera gånger upp att det inte är tillståndsplikt inom den aktuella delen av vattenskyddsområdet. Att det saknas krav på tillstånd för specifika åtgärder i vattenskyddsområdet innebär inte att det är riskfritt för vattentäkten att förändra markanvändningen i området.

Samråd ska ske med berörda kommuner och huvudman för vattenskyddsområdet.

I MKB kap 7.4.2 står felaktigt att det inte finns några skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken i området. Vattenskydd omfattas av kap 7 MB.

Övriga råd och medskick

Vattenkvalitet

Konsekvenserna på vattenkvalité och fördröjning av att ianspråkta stora våtmarksområde behöver utredas vidare framöver. Det är enligt förslaget enbart delar av våtmarkerna som kommer ersättas/bibehållas.

Länsstyrelsen ifrågasätter bedömningen i MKB att planprogrammet skulle ha positiv inverkan på vatten eftersom stora naturområden med bland annat våtmarker där naturlig rening och fördröjning sker, tas i anspråk. Andelen naturmark är större än de ytor (täkt och avfallsanläggning) som i MKBn beskrivs att de kommer få en bättre rening. Om bedömningen vidhålls behöver det finnas ett tydligare underlag och motivering.

Förändrat flöde

Det bör göras en bedömning av påverkan även på första mottagande recipient, med avseende på bland annat skyddsvärden samt risker kopplat till förändrat flöde.

Spridning av föroreningar

I kommande skeden behöver det tydligt framgå om det finns risk för spridning av föroreningar med dag- och grundvatten från de nuvarande och historiska verksamheterna. Verksamheternas planerade efterbehandling bör beaktas.

Släckvattenhantering

Områdets brandförsvar och brandvattenförsörjning planeras utformas i samråd med Räddningstjänsten. Angöringsvägar ska säkerställa tillgänglighet för Räddningstjänstens fordon. En lågreservoar föreslås nära programområdets norra gräns för att tillhandahålla släckvatten. Omhändertagande av släckvatten bör tidigt hanteras i planeringen så att placering, utformning och tillräckliga ytor utifrån bästa teknik säkras.

Samrådskrets

I Fäsjöbäcken och Mölndalsån finns fiskevårdsområdesförening vilka bör samrådas med om så ej skett.

Kalkning

Inom området sker idag kalkning vilket tas upp i underlaget. Vattendrag inom området ingår också i de vattendrag som har målvärden kopplat till uppföljningen av kalkningsåtgärderna. Kommunen ska i vidare handläggning se över om det planerade området kan komma i konflikt med åtgärderna. I den nationella kalkdatabasen finns kartunderlag som visar områdena.

Tillstånd

Länsstyrelsen förutsätter att industrier som kan ge utsläpp till vatten inhämtar erforderliga tillstånd.

Fornlämningar och kulturmiljö

Kulturmiljö

Strax norr om planområdet finns en utpekad kommunal kulturmiljö, byarna Lillhult-Bugärde. Mölndalsån som passerar byarna har ett högt kulturhistoriskt värde. Kulturmiljöerna beskrivs i samrådshandlingen, men bedömningen av miljökonsekvenser för kulturmiljö hanteras inte i MKB:n. MKB:ns och samrådshandlingens samlade bedömning är att det förväntas medföra små negativa konsekvenser för kulturmiljö. Planbeskrivningen bör kompletteras med en konsekvensanalys med fokus på angränsande allmänna kulturmiljövärden.

Fornlämningar

Länsstyrelsen har ur fornlämningshänseende inget att erinra mot planprogrammet. Arkeologiska utredningar är genomförda. Det finns inga fornlämningar inom eller i anslutning till programområdet. I norra delen av programområdet finns en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fossil åker, L1970:9727. Lämningen omfattas av miljöbalkens och skogsvårdslagens generella hänsynsregler och bör i möjligaste mån bevaras. Om inget bevarande är möjligt krävs inget tillstånd till ingrepp i fornlämningen, eftersom det inte är en lagskyddad fornlämning.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskydd

I sitt yttrande i avgränsningssamrådet, daterat den 25 juni 2024, angav länsstyrelsen vad den ansåg att miljökonsekvensbeskrivningen till planprogrammet behövde innehålla.

I MKB:n och tillhörande utredningar anges vilka skyddade arter som noterats i området, samt vissa arter som förvisso inte har påträffats i området men som finns i det omgivande landskapet och av den anledningen bedöms behöva beaktas. Att det framgår vilka arter som finns eller kan finnas i ett område som ska exploateras är naturligtvis av yttersta vikt när konsekvenserna av en exploatering ska bedömas.

Länsstyrelsen har följande synpunkter på de beskrivningar som görs av effekter och konsekvenser för arter och vad detta innebär i förhållanden till bestämmelserna i artskyddsförordningen:

Groddjur

Det anges i artskyddsutredningen att det ”idag (2025) finns minst fem olika lekplatser som används årligen” av åkergroda och vanlig groda. I MKB:n anges att arterna bedöms ”ha god spridning i landskapet” och sannolikt kommer ”kunna bibehålla goda populationer i närområdet även om viss förlust av enskilda artindivider skulle ske inom programområdet. Arternas nationella eller regionala bevarandestatus bedöms inte påverkas av programförslaget eftersom det bedöms som troligt att det finns liknande livsmiljöer utanför programområdet.”

Länsstyrelsen vill upplysa om att åkergrodan omfattas av strikt artskydd på exemplarnivå (4 a § 1 och 3). Det är förbjudet att avsiktligt döda exemplar, oavsett vad dödandet har för effekter på artens population och bevarandestatus. Inför en exploatering av ett område där åkergroda förekommer behöver således

utredas var grodorna med rimlig sannolikhet uppehåller under olika tider på året. För att undvika att grodor dödas avsiktligt kan exploateringen följaktligen behöva anpassas i tid. Några sådana överväganden finns inte i MKB:n.

När det sedan gäller åkergrodans livsmiljöer (lekdammar och övervintringsområden) så måste det säkerställas att den ekologiska funktionen i dessa platser upprätthålls kontinuerligt. Det betyder att åkergrodan ska kunna fortplanta sig och vila med framgång i området. Av handlingarna framgår att exploateringen leder till att vissa lekdammar försvinner. Det framgår dock inte om det gjorts några överväganden om huruvida kontinuerlig ekologisk funktion kan upprätthållas i området, och om det behövs särskilda åtgärder för att upprätthålla den.

Fladdermöss

I artskyddsutredningen anges att det i det planerade exploateringsområdet endast finns miljöer som passar för födosök. Länsstyrelsen ifrågasätter förvisso inte den slutsatsen. Men eftersom födosöksområden har skydd enligt artskyddsförordningen när de behövs för att göra fortplantningen framgångsrik behöver det tydliggöras var fladdermössen som nyttjar programområdet bedöms fortplanta/para sig och vila (även dagvila).

Fåglar

Effekter och konsekvenser för fåglar lokalt ska bedömas i förhållande till regional status och nationell förekomst (se bland annat MÖD M 8767–23). I artskyddsutredningen anges lokala konsekvenser på ett enligt Länsstyrelsen relevant sätt. Däremot haltar det i översättningen i vad detta har för effekter regionalt och nationellt. Underlaget ger ingen klar bild av huruvida planerad exploatering möter hinder av artskyddsbestämmelserna.

Länsstyrelsen vill särskilt lyfta fram utmaningar kopplade till påverkan på backsvala, talltita (2–3 par berörs), entita, spillkråka och tjäder. Dessa arter är nationellt rödlistade och/eller har fragmenterade populationer regionalt.

Kärlväxter

Det har bara noterats 1 planta i det undersökta området. Det är oklart om detta är resterna av en population som till stor del försvunnit (genom avverkning) eller om populationens utbredning fortsätter utanför det undersökta området. Detta blir en fråga att utreda vidare i detaljplaneskedet.

Vattenverksamhet

Vattenverksamhet regleras i 11 kap miljöbalken. Bland annat omfattas markavvattning, bortledning av grundvatten och olika arbeten i vattenområden av detta kapitel.

Eftersom planområdet omfattar flertalet vattenområden till exempel bäckar, våtmarker och att anläggningar som trummor och dagvattendammar kan behöva modifieras och upprättas samt att grundvatten eventuellt kan påverkas, är det sannolikt att planen kommer att innebära vattenverksamhet som antingen är tillståndspliktig och/eller behöver anmälas. Åtgärder inom planen kan även innebära markavvattning, vilket i Västra Götaland är förbjuden och behöver därför dispens och tillstånd. Det rekommenderas därför att kommunen tar ett helhetsgrepp kring eventuella vattenverksamheter som planen ger upphov till och låta dessa frågor löpa samordnat och så tidigt som möjligt inom kommande skeden eftersom sådana processer kan ta tid.

Det noteras att i MKBn vid flera ställen felaktigt står att ”Eventuell bortledning av grundvatten kräver tillstånd enligt 11 kap miljöbalken (1998:808). Detta förutsätter att inga allmänna eller enskilda intressen skadas.” Mer korrekt är att: Bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. Det är verksamhetsutövarens ansvar att göra denna bedömning.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för kulturenheten, natur-, vatten-, miljöavdelningen samt avdelningen för civilt försvar och beredskap har bidragit till beredningen av detta yttrande. Detta yttrande har beslutats av funktionschef Nina Kiani Janson med planhandläggare Zilka Cosic som föredragande.

Kommentar

Upplysningar noteras. För synpunkter avseende riksintresse för kommunikationer samt väg 554 se svar till Trafikverket. För synpunkter avseende geoteknik se svar till Statens Geotekniska Institut. Gällande samrådsrets så framkom det efter länsstyrelsens synpunkter att Mölndalsåns fiskevårdsföreningen delats i två föreningar med olika ansvarsområden. Information om samrådet för programmet har vad det visat sig skickats till Västra Mölndalsåns fiskevårdsförening som inte ansvarar för det område som Fäsjöbäcken och del av Mölndalsån ligger inom. Handlingarna har i efterhand, den 28 mars 2025, skickats till Östra Mölndalsåns

friskvårdsförening för att inhämta deras synpunkter på förslaget. Östra Mölndalsåns friskvårdsförening meddelade den 2 april 2025 att de väljer att inte inkomma med några synpunkter.

Framtagen dagvattenutredning till programmet förtydligas inför godkännande med information om att uppskattad föroreningsbelastning ska ses över i kommande detaljplaneskeden så att denna inte överskattats.

Dagvattenhanteringen får stor prioritet i efterföljande detaljplaneprocesser och kompletterande och fördjupade skyfalls- och dagvattenutredningar kommer att tas fram. Behov av skyfalls- och dagvattenhantering utanför kommande detaljplaneområde kommer bland annat att studeras och hanteras i dessa processer.

Luftkvalité, MKN luft och nya luftkvalitetsdirektiv kommer att beaktas i kommande detaljplaneprocess.

Programmet syftar till att studera förutsättningarna för etablering av ett verksamhetsområde med blandade verksamhetstyper. Miljöfarlig verksamhet, tyngre industri och externhandel är inte aktuellt, men visst serviceändamål möjliggörs. I detta skede av processen är det inte känt exakt vilka verksamheter som kan komma att etablera sig i området. I kommande detaljplaneprocesser kommer typ och placering av verksamhetsetableringar att beslutas bland annat med utgångspunkt från områdets förutsättningar och risker kopplade till olika verksamheter samt den omgivningspåverkan de kan generera. Programbeskrivningen kompletteras med denna information samt förtydligas med tänkbart innehåll i begreppet service.

I kommande detaljplaneprocesser kommer omgivningspåverkan och störningsrisk från buller, ljus och lukt att utredas. En separat trafikbullerutredning kommer även att tas fram och vid behov även en vibrations- och stomljudsutredning. Klimatrisiker, geotekniska förutsättningar och förekomst av radon samt grundläggningsrekommendationer kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneprocess.

Programbeskrivningen kompletteras med utförligare information om att området ligger inom tertiär skyddszon för vattenskyddsområde för Rådasjön och Norra Långevattnet samt med en bedömning om etableringen av verksamhetsområdet kan påverka dricksvattenförsörjningen. Även bedömningen i MKB:n ses över inför godkännande av programhandlingarna. MKB:n justeras även avseende förekomsten av skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken i området samt hänvisning till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet. Vidare ses

bedömningen att planprogrammet skulle ha positiv inverkan på vatten i MKB:n över inför godkännande av programhandlingarna.

I kommande detaljplaneprocess kommer konsekvenserna av förändrad markanvändning att studeras bland annat avseende vattenkvalité, förändrade flöden samt förorenings belastning för närområdet och recipienter. Programbeskrivningen kompletteras med denna information samt med information om att föreslagen utveckling inte får komma i konflikt med planerade kalkningsåtgärder.

I kommande planeringsprocess kommer behov av åtgärder som kan påverka områdets vattendrag och vattenförekomster att identifieras. Vid eventuella behov av omledning av vattendrag och markavvattning kommer åtgärder samordnas tidigt i processen och erforderliga dispenser och tillstånd att sökas. Formuleringen kring bortledning av grundvatten i MKB:n justeras i enlighet med Länsstyrelsens formulering.

Programbeskrivningen samt MKB kompletteras med en beskrivning av kulturmiljön Lillhult-Bugärde och med en bedömning av eventuella konsekvenser för de allmänna kulturmiljövärdena inför godkännande av programhandling. I kommande detaljplaneskede kommer en kompletterande kulturmiljöanalys med konsekvensbedömning att tas fram.

Genomförd artinventering kommer att ses över och kompletteras med generell information om artskydd, rekommenderad tid över året för åtgärder och markförberedelse för olika arter, påverkan på lokal, regional och nationell nivå samt överväganden kring om hur kontinuerlig ekologisk funktion kan upprätthållas. I kommande detaljplaneprocesser kommer frågan om artskydd att studeras vidare och erforderliga skyddsåtgärder vidtas och dispenser att sökas. Dessutom kommer kompletterande inventeringar avseende specifika arter att tas fram. Planbeskrivning kompletteras med information om att inventeringen kompletterats. MKB:n kommer att uppdateras utifrån kompletterad information i artskyddsutredningen och bedömningen ses över.

Trafikverket, synpunkt daterad 2025-03-10

Trafikverket har inte haft möjlighet att granska hela underlaget i programförslaget. Fler synpunkter kan därför tillkomma i mer detaljerade senare skeden. Trafikverket ser fram emot fortsatt dialog i ärendet.

Infrastruktur

Samrådsförslaget berör väg 40 som Trafikverket är väghållare och som är utpekad som riksintresse för kommunikation, ingår i funktionellt prioriterat vägnät och utgör även rekommenderad led för farligt gods. Trafikverket är även väghållare för väg 544, som går igenom planprogramsområdet.

Riksintresse framtida järnväg berör planprogramsområdets södra del och riksintresse befintlig och framtida flygplats berör planprogramsområdet genom hinderbegränsande yta.

Riksintresset framtida järnväg – rangordnat alternativ 1

I programhandlingen framgår att etappindelningen för utbyggnaden av området är anpassat och avhängigt hur den framtida järnvägens dragning kommer bli. Trafikverket anser att det är bra att programförslaget tar hänsyn till riksintresset och avvaktar med detaljplaneläggning till dess att järnvägsplanen har kommit så långt att en fastställd spårlinje finns att utgå ifrån.

Ryamotet och Riksintresse Väg 40, väg 554

I samrådshandlingen och trafikutredningen anges att väg 554 behöver höjas cirka 5 m för cirkulationsplatsen som behövs för etapp 1 och för att skapa goda lutningsförhållanden inom området. Trafikverket anser att höjning av väg 554 på en relativt lång sträcka, cirka 600 m är en relativt omfattande konsekvens på statlig väg och som kan behöva vägplan för att kunna genomföras.

I samrådshandlingen och trafikutredningen förs ett resonemang kring förslag till åtgärder vid Ryamotet kopplade till etappvis utveckling av planprogramsområdet. Fram till dess att järnvägsdragningen är fastställd kan Trafikverket inte förorda eller ha synpunkter kring föreslagna åtgärder. Härryda kommun och Trafikverket (Planering och projekt ny Järnväg), behöver ha fortsatt dialog kring Ryamotet.

Trafikverket ställer sig frågande till innehållet i ”service” i etapp 3 och närmast Ryamotet. Om handel ingår i begreppet behöver handlingarna tydliggöras för att Trafikverket ska kunna bedöma påverkan på den statliga infrastrukturen.

Länsstyrelsen beslutar om lokala trafikföreskrifter gällande bland annat hastighetsbegränsningar för allmänna vägar utanför tätbebyggt område där staten är väghållare.

I Härryda kommun pågår mycket planering för verksamheter och bostäder som påverkar väg 40. Trafikutredningen tillhörande programmet redovisar endast konsekvenserna i Ryamotet. Trafikverket saknar information om på vilket sätt planprogrammets trafikstring tillsammans med de andra pågående och planerade exploateringarnas sammantagna effekt påverkar kapaciteten och trafiksäkerheten för väg 40 närmare Göteborg.

Riksintresse Luftfart

Trafikverket har tagit del av flygriskutredningen som tar upp frågor kring hinderfrihet, solcellsanläggningar, och störningar men även att programarbetet är tidigt i processen och att det därmed finns en del parametrar som behöver fastställas till senare skeden i detaljplaneprocessen innan alla riskfaktorer kan analyseras och hanteras.

Programområdet berörs av den så kallade MSA-påverkade ytan för Landvetter flygplats. En flyghinderanalys ska göras vid etablering av byggnader eller byggnadsverk som överstiger 20 m inom MSA-ytan och skickas till berörda flygplatser.

Programområdet ligger i närheten av Landvetter flygplats som är känslig för solcellsanläggningar. Flygplatsen som sakägare ska ges möjlighet att yttra sig. Vid placering av solceller på tak behöver utformning och placering studeras vidare så att det inte föreligger någon risk för luftfarten att utsättas för bländning.

Även Luftfartsverket som sakägare ska ges möjlighet att yttra sig över solcellsanläggningar. Luftfartsverkets CNS-utrustning är säkerhetsklassad och eventuell påverkan på utrustningens funktion kan endast bedömas av dem.

Även Försvarmakten bör remitteras för att höra om solcellsanläggningen kan påverka militär luftfart.

Skyfall och Dagvatten väg 554

Dagvatten ska hanteras inom fastighetens gränser och får inte belasta den statliga infrastrukturen. Trafikverkets diken, trummor och andra anläggningar är enbart till för vägens avvattning. Trafikverket tar normalt sett inte emot vatten från andra verksamheter.

Föreslagen höjning av väg 554 skulle möjliggöra anläggande av trumma med större diameter för bättre hantering av dagvatten. Fortsatt dialog behöver föras kring denna åtgärd då det handlar om Trafikverkets anläggning.

Geoteknik

Fortsatt planläggning av området måste inkludera att säkerställa att väg 554 inte påverkas geotekniskt negativt av utbyggnaden.

Hållbart resande

Programförslaget har en vision kring hållbart resande. Närhet till hållbara färdmedel som kollektivtrafik, gång och cykel är viktigt för att möjliggöra hållbart resande. I överenskommelsen om ny järnväg Göteborg – Borås kommer Härryda kommun i framtiden både att ingå i A-zon för hela kommunen samt en kollektivtrafikhub vid Landvetter flygplats samt bibana till och från Mölnlycke. Det finns därmed goda förutsättningar för att verkligen jobba på att skapa beteenden för hållbart resande bland boende och arbetande i kommunen.

Trafikverket noterar att det i trafikutredningen och trafikanalysen görs antaganden om att bilandelen beräknas till 95 %, vilken motiveras av programområdets perifera läge. Framöver önskar Trafikverket att planhandlingar utvecklas från vision till en reell handlingsplan för att visa hur stora verksamhetsområden i perifera lägen kan ha en hög andel av hållbart resande för att avlasta det ansträngda vägsystemet.

Medfinansiering

Exploatering som kräver åtgärder eller kan komma att påverka Trafikverkets väg- eller järnvägsnät behöver säkerställas genom avtal mellan kommun och Trafikverket i syfte att reglera finansiering och planprocess (åtgärdsval, formell planläggning enligt väglagen eller järnvägslagen) samt genomförande, drift, underhåll och ägande. Avtal ska vara tecknat innan antagande av detaljplan.

Risker farligt gods m m

Trafikverket instämmer i att frågor kring risker gällande farligt gods som kan komma att påverka etapp 2 och 3 samt i att framtida järnvägens riskhanteringsavstånd behöver utredas i kommande detaljplaneskeden.

Hållbarhet – järnvägsangöring

Särskild dialog behöver föras med Trafikverket om anslutning till Kust till kustbanan kan vara intressant för området i framtiden för att i högre grad låta godstransporter ske hållbart.

Kommentar

Upplysningar noteras. Härryda kommun ser positivt på att Trafikverket är öppna för fortsatt dialog kring åtgärder på berörda vägar och åtgärder. Löpande dialog kommer att hållas med Trafikverket.

Programbeskrivningen förtydligas med att detaljplaneläggning för etapp 2 och 3 inte kan antas förrän en fastställd spårlinje finns att utgå ifrån i antagen järnvägsplan. Kommunen noterar att Trafikverket inte kan ha några synpunkter på förslagna åtgärder vid Ryamotet förrän spårlinje är fastställd.

Kommunen noterar att föreslagen höjning av väg 554 kan behöva vägplan. I kommande detaljplaneprocesser kommer nödvändiga avtal för åtgärder som berör statlig väg och järnväg att tecknas med Trafikverket innan antagande av detaljplan/er.

Länsstyrelsen och Räddningstjänsten kontaktas i god tid vid behov av beslut om lokala trafikföreskrifter avseende hastighetsbegränsningar.

I kommande detaljplaneprocess kommer trafikutredningen detaljeras och förtydligas. Bland annat kommer den sammantagna effekten av planprogrammets trafikstring tillsammans med andra pågående och planerade exploateringar, som påverkar framtida kapacitet och trafiksäkerhet för väg 40, studeras och analyseras i samråd med Trafikverket.

Programhandlingen förtydligas med tänkbart innehåll i begreppet service, då handel inte är aktuellt.

Luftfartsverket, Swedavia AB samt Försvarmakten har fått programförslaget på remiss. Flygriskutredningen kommer att detaljeras och förtydligas ytterligare i kommande detaljplaneprocess när placering, höjder, material med mera regleras. Samråd kommer då åter att ske med Luftfartsverket, Swedavia AB samt Försvarmakten.

Kommunen kommer tillsammans med Västtrafik och exploatörerna att arbeta vidare med olika åtgärder för hållbart resande för att bland annat förbättra förutsättningarna för en större andel kollektivt resande till området.

Statens geotekniska institut, SGI, synpunkt daterad 2025-03-10

Statens geotekniska instituts yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. I SGI:s granskning ingår inte grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon.

Geologiska och geotekniska förutsättningar

Programområdet består i huvudsak av skog och myrmark, men innefattar även två verksamheter med hårdgjord och avjämnad mark. Den ena verksamheten innefattar en bergtäkt, med branta bergslänter och den andra verksamheten en avfallsanläggning för omhändertagande av sten, sand och grusmassor. Den naturliga terrängen är förhållandevis kuperad, med varierande nivåer mellan myrmarkens lågpartier och skogens höjdparter. Planområdets högsta nivå är cirka +140 (i sydöst) och lägsta cirka +92 (i norr). I planområdet finns ett antal mindre vattendrag med avrinning norrut.

Enligt SGU:s jordartskarta består de översta jordlagret i planområdet av torv och sandig morän. Torven består både av mossetorv och kärrtorv. Stora delar av området har dessutom berg i dagen.

Programområdet karakteriseras enligt översiktligt geotekniskt utlåtande av en kombination av fastmark och lösmark. Befintliga fyllnadsmassor bedöms osäkra sett till kvalitet och bör utredas ytterligare.

SGI konstaterar via det översiktliga geotekniska utlåtandet att grundläggningsförutsättningarna är utmanande inom de befintliga torvområdena, både för stabilitet och sättningsfrågor. Det konstateras också att den kuperade terrängen kräver anpassning i form av uppfyllnad och avschaktningar.

SGI delar bilden kring de geotekniska utmaningarna i området samt att det bland annat krävs geotekniska undersökningar i fält och laboratorie, utredning kring risken för blocknedfall och stabilitetsanalyser.

SGI anser att lämpliga nivåer för grundläggning bör utredas tidigt i det fortsatta planarbetet, då det till mångt och mycket styr de geotekniska frågeställningarna. Plansprängning, schakt- och fyllnadsarbete kan komma att krävas för att nå en avjämnad yta för planområdet. Vilka slänter kommer att bevaras i området, var genereras nya slänter? Stabiliteten bör utredas både för befintliga och planerade förhållanden.

SGI anser att det i programhandlingen ska framgå att stabilitetsförhållanden i jord med lägst detaljerad utredningsnivå enligt *IEG Rapport 4:2010* alternativt *IEG Rapport 6:2008*. kommer att klarläggas i kommande detaljplanering. SGI:s Vägledning 8, "Utredning av släntstabilitet" ersätter *Skredkommissionens rapport 3:95* "Anvisningar för släntstabilitetsutredningar" som hänvisas till i IEG:s dokument.

I SGI:s Vägledning 8 ges rekommendationer kring hur släntstabilitetsutredningar kan utformas för att uppnå kraven i IEG:s dokument och för att erhålla utredningar med tillräcklig kvalitet och omfattning. I vägledningen ges även råd kring hur ett förändrat klimat kan hanteras i stabilitetsutredningar.

Bergteknisk utredning

I detaljplaneskedet behöver eventuella risker kopplat till block- och bergstabilitet i, och i anslutning till, planområdet vara utredda. I en sådan utredning behöver såväl befintliga risker samt risker som kan uppstå med hänsyn till de förhållanden som planen medger tas upp. SGI anser att befintliga risker behöver minimeras innan planen antas. Tillkommande risker i byggskedet regleras i första hand genom planbestämmelser. I de fall det inte är plantekniskt möjligt, behöver det säkerställas att riskerna beaktas och hanteras vid planens genomförande. Vidare behöver tillsyn av riskbild och åtgärder i byggskedet, samt reglering av ansvar och verkställande av underhållsplan för naturliga och konstruerade slänter, säkerställas. Utredningen ska ske med stöd av bergteknisk sakkunnig. SGI hänvisar för bergteknisk utredning till vägledning om "Utred blocknedfall och bergas" som SGI gett ut om Geoteknisk säkerhet i kommunal planering.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Geotekniska undersökningar i fält och laboratoriet kommer att genomföras i efterföljande detaljplaneprocess. Vidare kommer utredning kring risken för blocknedfall, block- och bergstabilitet samt övriga stabilitetsanalyser att utföras. Stabiliteten kommer att utredas för såväl befintliga som planerade förhållanden. En masshanteringsplan och höjdsättning av området kommer även att tas fram och studeras i kommande detaljplaneprocesser.

Befintliga och tillkommande risker kommer att hanteras under kommande detaljplaneprocesser. Underhållsplan kommer att tas fram inför byggskedet.

Klimatrisker, geotekniska förutsättningar och förekomst av radon samt grundläggningsrekommendationer kommer att studeras vidare i kommande detaljplaneprocess.

Inkomna yttranden från organisationer, kommuner, föreningar, bolag med flera

PostNord Sverige AB, synpunkt daterad 2025-02-18

PostNord representerar samtliga postoperatörer som är verksamma i området. PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen.

För att post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare behöver utdelningen standardiseras.

Postlådan placeras i en lådsamling vid infarten till området vid nybyggnation av villor och radhus. I flerfamiljshus tas posten emot i en fastighetsbox i anslutning till entrén. Färdvägen till postanordningen ska vara öppen och farbar året runt för valt fordon.

PostNord ska kontaktas i god tid på utdelningsforbattringar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alternativt ny infrastruktur. En icke godkänd placering leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Kommentar

PostNord kontaktas i god tid för dialog gällande godkännande av postmottagning.

Swedavia Airports AB, synpunkt daterad 2025-02-21

Swedavia bedömer att riskerna för påverkan på flygplatsen behandlats på ett tillfredställande sätt i förslag till planprogram och att bolagets synpunkter blivit tillgodosedda i detta tidiga skede. Swedavia har haft en konstruktiv dialog med berörda parter under framtagande av planprogrammet.

Swedavia bedömer att riskerna för EMC- och bländningspåverkan från solceller behandlas på ett tillfredställande sätt i planprogrammet och tillhörande

flygriskutredning. Det kan vara lämpligt att införa utökad lovplikt för solceller i planerade framtida detaljplaner för att säkerställa att uppförande av solceller i samtliga fall samråds med flygplatsen. Behovet av utökad lovplikt är något som kan adderas till planprogrammet eller hanteras i framtida planskede.

Swedavia framför avslutningsvis en önskan om att samråd sker med dem även i samband med framtida planläggning.

Kommentar

Upplysningar noteras. Behovet av lovplikt för solceller hanteras i efterföljande detaljplaner. Swedavia kommer att samrådas även i kommande planerings- och prövningsprocesser.

Lantmäteriet, synpunkt daterad 2025-02-17

Lantmäteriet informerar om att det är viktigt att utreda om det finns samfälligheter eller andra fastighetsgränser som inte framgår av digitala registerkartan och om övriga gränser är osäkra inom planområdet tidigt i planprocessen för att få en snabb väg från planarbetets start fram till färdig byggnation. För gränser som därefter fortfarande är osäkra kan kommunen ansöka om fastighetsbestämning för möjlighet att få ett tydligt och klart underlag innan detaljplanen får laga kraft.

I de fall exploateringsavtal ska användas för planens genomförande ska kommunen redovisa avtalets huvudsakliga innehåll i planbeskrivningen i samrådsskedet. I samrådsskedet ska Lantmäteriet ge råd om exploatörens åtaganden förefaller vara för omfattande i förhållande till reglerna i 6 kap. 40–42 §§ PBL. Det är viktigt att innehållet redovisas på ett tillräckligt tydligt sätt ur flera aspekter. Inspiration kring hur redovisningen kan läggas upp finns tillgängligt på Lantmäteriets hemsida: <https://www.lantmateriet.se/sv/Om-Lantmateriet/Samverkan-med-andra/Kommunsamverkan/redovisning-av-genomforandeavtal-i-planbeskrivning/>

Kommentar

Upplysningarna noteras. Utredning kring eventuella samfälligheter, servitut och fastighetsbestämning sker i kommande detaljplaneprocesser. Ett exploateringsavtal kommer att tas fram mellan Härryda kommun och exploatörerna. I kommande detaljplaner kommer kort redogörelse för dess innehåll redovisas.

Business Region Göteborg AB, BRG, synpunkt daterad 2025-03-10

Business Region Göteborgs synpunkter har inte styrelsebehandlats utan är ett tjänstemannautlåtande.

Business Region Göteborg arbetar för att utveckla näringslivet i regionen med huvudsakligt mål att bidra till en stark och hållbar ekonomisk tillväxt, en hög sysselsättning och ett differentierat näringsliv. En stor del av hela Sveriges tillväxt sker i Göteborgsregionen. Trenden visar att alltmer kompetens och tillväxt samlas i storstadsregioner, vilket innebär att Göteborgsregionens kommuner har ett särskilt nationellt ansvar att planera för tillväxt. Regionen kommer att tappa i konkurrenskraft om den står utan nya bostäder, nya arbetsplatser och mark för näringslivet. Göteborgsregionens kommuner har gemensamt ställt sig bakom en näringslivsstrategi med det övergripande målet om att skapa förutsättningar för minst 120 000 nya jobb till 2035 i regionen. Såväl behovet av nya bostäder som företagens behov av mark och lokaler behöver tillgodoses för att målet ska uppnås.

Föreslagen planering norr om Ryamotet möjliggör utveckling av moderna lokaler för lager och logistik i ett regionalt attraktivt läge med närhet till de viktiga godsstråken väg 40, E20 samt i direkt anslutning till Landvetters flygplats. Idag råder brist på mark och lokaler för lager, logistik och industriverksamheter i hela regionen. Behovet av ny mark för dessa ändamål i regionen bedöms enligt BRG uppgå till ca 300 000 kvadratmeter årligen för att tillgodose efterfrågan och möjliggöra för nya etableringar, omflyttningar samt för företag att kunna expandera sin verksamhet. Det är viktigt att ett flertal större verksamhetsområden tas fram i regionen för att uppnå en tillräcklig planeringsvolym. Dessa bör placeras på regionalt lämpliga platser. Landvetter flygplats utgör i sig en nationellt viktig transportnod och ligger i ett av landets viktigaste godsstråk mellan Göteborgs hamn, via logistiknavet kring Jönköping, och vidare mot Stockholmsregionen. Det är därför särskilt gynnsamma förutsättningar för etablering av logistikverksamheter längs med stråket och passar också väl in i anslutning till den begränsning som flygplatsens bullerzon innebär.

Om behov av varuflöden mellan hamn och flygplats uppkommer för distribution till angränsande länder bedöms också aktuell plats vara fördelaktigt placerad ur ett beredskapsperspektiv.

Genom programområdets attraktiva läge för varutransporter ser BRG att området sannolikt kommer innehålla verksamheter som genererar trafik även i nord och sydlig riktning. Av denna anledning vore det därför bra om programförslagets

trafikutredning inte bara begränsades till att titta på de närmast berörda vägarna såsom väg 554 och Ryamotet utan även kompletterades med bedömd påverkan på väg 156 söderut samt väg 549 och 523 (Härskogsvägen) mot E20 norrut. BRG ser positivt på om tvärförbindelser mellan regionens stråk kan nyttjas för både varutransporter och arbetspendling så att passagera genom Göteborg kan minskas. Konsekvenserna av detta bör dock beskrivas mer utförligt i planprogrammet.

Sammanfattningsvis ser Business Region Göteborg mycket positivt på programförslaget som innebär ett välbehövligt tillskott av verksamhetsmark och därmed ett betydande tillskott av arbetsplatser i ett, ur regionalt perspektiv, attraktivt läge och som stärker regionens möjligheter att attrahera och utveckla företag.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Behov av att komplettera trafikutredningen med en bedömning av trafikalstring mellan programområdet och fler vägar såsom väg 156, 549, 523 samt E20 görs i kommande detaljplaneprocesser. Om så bedöms vara nödvändigt kommer trafikalstring bedömas och konsekvensbeskrivas i kompletterande trafikutredning under kommande detaljplaneskede.

Västtrafik, synpunkt daterad 2025-03-12

Västtrafik har deltagit i tidig samverkan för att bidra till bra förutsättningar för hållbart resande till området vilket har varit mycket positivt. Västtrafik anser att planförslaget är tydligt när det gäller förutsättningar för att trafikera området med lokal busstrafik och att ta sig till, från och inom området utan att vara beroende av bil. Det är viktigt att behålla och vidareutveckla dessa förutsättningar. Dessa förutsättningar är grundläggande för att det ska vara möjligt att arbeta i området utan tillgång till egen bil och för att det hållbara resandet till och från området ska upplevas så attraktivt som möjligt.

Programområdets placering intill väg 40 innebär god tillgänglighet med bil för de som har det valet. Det kan bli svårt för kollektivtrafiken att konkurrera med bilens restid. För att det ska bli så enkelt som möjligt, utifrån flera perspektiv, att välja hållbart resande är det viktigt att alla parter arbetar tillsammans utifrån den gemensamma avsiktsförklaringen. Det handlar dels om att hela resan måste fungera från hem till arbetsplats och dels om arbetstidernas synkning med Västtrafiks tidtabeller, incitament att resa hållbart, och mycket mer för att de verkamma ska välja att resa med kollektivtrafiken. Då sista delen av resan

kommer att göras till fots från busshållplatsen till arbetsplatsen kommer utformningen av området att påverka den totala restiden. Tillgången till resandeunderlag är avgörande för att Västtrafik ska kunna erbjuda hållbar kollektivtrafik över tid.

Västtrafik har en synpunkt kopplad till illustrationen och rent allmänt hur den här typen av områden brukar utformas. Det har betydelse hur entréer och bilparkeringar placeras i ett område. Entréer kan med fördel riktas mot gång- och cykelstråken för kortast möjliga gångväg då de som reser med buss ofta redan har längre att gå till entréer än de som reser med bil. Västtrafik ser gärna att det övervägs om det är möjligt att samla ihop bilparkeringen för flera verksamheter eller åtminstone inte placera parkeringen intill entréerna. En sådan utformning och placering skulle utjämna skillnaderna i gångavstånd för bussresenärer och bilresenärer vilket kan få fler positiva effekter.

Västtrafik ser fram emot fortsatt samverkan.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Förutsättningarna för hållbart resande till, från och inom området kommer att studeras vidare i kommande detaljplanprocesser i samråd med Västtrafik. Detaljutformningen av området såsom placering av entréer och bilparkeringar kommer också att studeras i kommande planprocess varvid Västtrafiks påtalande om betydelsen av entréers och parkeringars placering inom ett område kommer beaktas.

Härryda Energi AB, HEAB, synpunkt daterad 2025-03-13

Härryda Energi har dels varit en part i processen kring planprogrammet, men även i den kommande planen genom det projekteringsavtal som nämns i planprogrammet. I pågående projektering av elnät till området har HEAB kommunicerat många frågor med kommun och exploatör. HEAB:s svar är därför enbart en sammanfattning av de svårigheter bolaget idag kan se för planens genomförande i stort.

Sedan länge har Härryda Energi ett pågående ärende hos regionnäsägaren Vattenfall Eldistribution om en ny inmatningspunkt i Skalmered. Vattenfall Eldistribution planerar därför att bygga en ny 130 kV station i Skalmered med tillhörande luftledning från Lindome. Tillgänglig effekt för att klara

programområdets effektbehov kommer att finnas när inmatningspunkten är driftsatt.

Om ny inmatningspunkt utförs utan större förseningar, kan den med nuvarande tidplan falla ut likvärdigt med anslutningar som görs i detta projekt. Skulle däremot den nya inmatningspunkten försenas eller av annan anledning inte genomförs kommer inte tillgänglig effekt finnas för planerat industriområde.

Kunden bör vara medveten om att Härryda Energi kan komma att behöva villkora de anslutningsavtal som skrivs innan den nya inmatningspunkten från Vattenfalls nät är färdigställd. Villkorade avtal innebär att ansluten effekt inte garanteras under årets alla timmar utan att begränsningar kan komma att göras.

I samband med att detaljplanen vinner laga kraft påbörjas beställningar och arbete i fält med utbyggnation av elnätet. Byggnation av fördelningsnät inom området planeras i samband med detaljplaner genom E-områden. För frågor kring utbyggnadstakt, teknisk lösning samt övriga frågor kring utbyggnation av elnät hänvisas till pågående projektering.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Fortsatt dialog kommer att föras med Härryda Energi AB.

Marks kommun, synpunkt daterad 2025-02-21

Marks kommun ser positivt på planprogrammet för verksamhetsområdet norr om Ryamotet i Härryda kommun och dess potential att stärka näringslivet i både Marks kommun och regionen. Utvecklingen kan bidra till ökad regional tillväxt, förbättrad infrastruktur, fler affärsmöjligheter och arbetstillfällen. Etableringen av nya företag inom kontor, industri och logistik kan leda till synergier som kan gynna näringslivet i Marks kommun genom samverkan, leverantörskedjor och kompetensutbyte.

Utveckling av förutsättningar för hållbart resande såväl inom som till och från verksamhetsområdet är positivt. Såväl förutsättningar för kollektivtrafik, gång- och cykelvägar är viktiga och Marks kommun. Kommunen vill framhäva vikten av sammankoppling av programområdet med busshållplatsen Stora Övattnet, söder om Ryamotet. Så tidigt som möjligt vid utbyggnad bör möjligheter för hållbart resande från stråket som utgör väg 156, Hällingsjö och Marks kommun, säkerställas. En lösning för sammankoppling mellan bussar som trafikerar Stora Övattnet och möjligheter att på ett rimligt sätt ta sig till planområdet bör finnas

med i ett tidigare skede än vid utbyggnad av etapp 2-3, som anges i programhandlingen. I dialog med Västtrafik bör framföras att Marks kommun har önskemål om rimlig bytestid mellan bussar från väg 156 och buss till programområdet. Marks kommun påpekar att det också är viktigt att kollektivtrafiken ses ur ett helhetsperspektiv och detta projekt tillsammans med förändringar vid Landvetter inte negativt påverkar resenärer från Mark till Göteborg.

Marks kommun ser sammanfattningsvis utvecklingen som en positiv möjlighet för regionens näringsliv och arbetsmarknad och ser fram emot fortsatt god samverkan.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Härryda kommun instämmer i att det hade varit fördelaktigt om en förbindelse mellan programområdet och hållplats Stora Övattnet med kollektivtrafik och gång- och cykel hade kunnat etableras tidigt i utbyggnaden av verksamhetsområdet. Fortsatt dialog med Västtrafik kommer att föras angående kollektivtrafikförsörjning och trafikering samt lokalisering av hållplatser för ett hållbart och attraktivt resande. Möjligheterna att tidigarelägga anläggande av gång- och cykelväg mellan verksamhetsområdet och hållplats Stora Övattnet bedöms i dagsläget vara svårt bland annat med anledning av riksintresse för framtida kommunikationsanläggning (ny järnväg) samt behov av omfattande trafikåtgärder i väginfrastrukturen.

Räddningstjänsten, RSG, synpunkt daterad 2025-03-14

Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) har granskat frågeställningarna; riskhänsyn, framkomlighet och brandvattenförsörjning i detta ärende.

Överväganden

Riskhänsyn

I planprogrammet specificeras en rad risker som bör utredas i fortsatt planarbete och i de kommande detaljplanprocesserna. Räddningstjänsten har inte identifierat

några ytterligare risker som bör beaktas än de som tas upp i riskanalysen. RSG instämmer därmed med de framtida utredningar som presenterats.

Framkomlighet

Väg 554 utgör prioriterad utryckningsväg i det utkast på prioriterat utryckningsnät som RSG tagit fram i samråd med Härryda kommun. Underlaget är inte beslutat i dagsläget. Hastighetsbegränsande åtgärder ska undvikas på en prioriterad utryckningsväg och specifik utformning ska samrådats med RSG.

Räddningstjänsten är positiva till cirkulationsplatser och till att busshållplatser placeras i nära anslutning till cirkulationsplatserna. RSG förordar en hållplatstyp där bussens stopp inte påverkar trafikflödet. Specifik utformning ska samrådats med RSG.

Brandvattenförsörjning

Brandvattenförsörjning förväntas för denna typ av områden lösas via brandpost i gata. Brandposterna ska uppfylla kapacitet enligt P114 och ha ett maximalt avstånd mellan sig på 150 m. RSG bedömer med hänsyn till att ärendet gäller ett planprogram att det bör vara möjligt att ordna med brandvattenförsörjning på ett konventionellt sätt enligt ovan.

I det fall brandvattenförsörjningen inte sker via det kommunala vattennätet behöver kapacitet och redundans för försörjningen kunna likställas med det. Eventuella andra typer av lösningar för brandvattenförsörjning behöver samrådats med räddningstjänsten i ett så tidigt skede som möjligt.

Bedömning

Ovanstående punkter bör beaktas i fortsatt planarbete anser Räddningstjänsten.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Planbeskrivningen kompletteras med information om att väg 554 utgör en prioriterad utryckningsväg samt att föreslagna åtgärder och anläggningar utmed vägen ska samrådats med Räddningstjänsten.

Områdets brandvattenförsörjning samt utformning av väg, hållplats samt andra åtgärder kommer att studeras och planeras i samråd med Räddningstjänsten.

Tillgången till erforderligt släckvatten och tillgängligheten för utryckningsfordon ska säkerställas i området.

Naturskyddsföreningen i Härryda, synpunkt daterad 2025-03-18

Naturskyddsföreningen i Härryda framförde en önskan om förlängd svarstid till den 18 mars 2025. Härryda kommun beviljade detta.

Skyddade arter

Naturskyddsföreningen anser att den artskyddsutredning som bifogas som underlag till planprogrammet har stora brister. Utredningen innehåller främst beskrivningar av förekommande skyddade arters ekologi och förekomst. Viktiga delar som beskriver arternas skydd enligt artskyddsförordningen och genomarbetade tydliga bedömningar av hur skyddet påverkas av föreslagen exploatering saknas i utredningen. Av utredningen framgår inte heller huruvida det krävs dispens enligt artskyddet för genomförande av exploateringen.

Av utredningen kan läsaren felaktigt få uppfattningen att lokal påverkan av en arts förekomst generellt sätt är tillåtet så länge som inte artens regionala eller nationella status påverkas. Artskyddets utgångspunkt är att se till att arternas bevarandestatus upprätthålls eller återupprättas, vilket även innebär krav på bevarande av arterna ur ett lokalt perspektiv. Om arternas förekomst hotas ur ett lokalt perspektiv kan dispens enligt artskyddsförordningen krävas. Det är särskilt viktigt att beakta skyddet för arter som saknar gynnsam bevarandestatus och är rödlistade. För att dessa arter ska kunna uppnå en gynnsam bevarandestatus måste deras förekomst öka. I aktuellt område förekommer skyddade rödlistade arter såsom exempelvis talltita, spillkråka, knärot, backsvala, gulsparv, ärtsångare och nordfladdermus. Även tjäder har noterats, vilken är en art som i södra Sverige saknar gynnsam bevarandestatus.

I artskyddsutredningen nämns endast nyckelbegreppet kontinuerliga ekologiska funktion, KEF, en gång (för tornseglare) Naturskyddsföreningen anser att KEF bör tas upp och bedömas för alla förekommande skyddade arter i området. I miljökonsekvensbedömningen (MKB) nämns kontinuerliga ekologiska funktionen för fladdermöss. I MKB:n anges att KEF ej påverkas för fladdermöss med

hänvisning till artskyddsutredningen trots att detta ej framgår av artskyddsutredningen.

I artskyddsutredningen görs inte heller någon analys av påverkan av kumulativa effekter för de skyddade arterna. Naturskyddsföreningen finner detta allvarligt då rättsutvecklingen alltmer lyfter fram att kumulativa effekter ska bedömas för att bedömningar ska vara riktiga gentemot lagstiftningens krav. I MKB:n hävdas dock att påverkan av kumulativa effekter ligger till grund för bedömningar av projektets påverkan på natur, ekologi och arter. Trots att detta nämns så kan inte Naturskyddsföreningen knappast se att denna typ av bedömning legat till grund för MKB:n.

I MKB:n föreslås ur artskyddssynpunkt bevarande av fladdermöss i området prioritering. Detta på bekostnad av mer skogslevande skyddade arter. Ett sådant förfarande står i strid med artskyddsförordningen som innebär att alla skyddade arters skydd måste beaktas. Naturskyddsföreningen bedömer att prioritering av en arts skydd på bekostnad av andra arters skulle kräva dispens enligt artskyddsförordningen. Artskydd är inte utbytbara mot varandra och det går inte prioritera.

Det individskydd som finns enligt lagstiftningen för groddjur och fladdermöss beaktas inte artskyddsutredningen och MKB:n. Naturskyddsföreningen anser att det är en allvarlig brist att artskyddsutredningen inte nämner individskyddet eller risken för skada eller dödande av arter som har individskydd. I MKB:n nämns dock att det är förbjudet att döda individer av grodor samt att individer av grodor kan komma att dödas vid en exploatering. I MKB:n görs dock inga slutsatser gentemot dessa motsatta uppgifter enligt lagstiftningen.

Föreslagen tidsperiod för förbud avverkning och schaktning är för snäv. Perioden bör sträcka sig mellan 1 februari – 30 augusti. Det finns även risk att både avverkning och schaktning kan påverka individskyddade arter som groddjur och fladdermöss under perioden 1 september – 31 januari. Detta kräver särskilda skyddsåtgärder.

Naturskyddsföreningen finner listan på åtgärder till stöd för skyddade arter i artskyddsutredningen intressant. Kompensationsåtgärder för förstörd natur och artmiljöer måste vara långsiktigt hållbara och tvingande samt vara funktionella för arterna när exploatering sker. Naturskyddsföreningen anser inte att kompensationsåtgärder i artskyddssammanhang bör räknas in i bedömningen av

åtgärdernas påverkan på arterna och om dispens krävs. Kompensationsåtgärder aktualiseras i samband med frågan kring dispensprövning.

Miljökonsekvensbeskrivning MKB

Naturskyddsföreningen finner att det finns ett flertal brister i MKB:n av vad som nämnts ovan angående skyddade arter. MKB:ns slutsatser till stor del felaktiga då de bygger på den enligt Naturskyddsföreningen bristfyllda artskyddsutredningen. I MKB:n framgår dock att artskyddsutredningen inte är tillräcklig för att bedöma arternas skydd och om dispens krävs för exploateringen. I MKB:n anges följande:

”I den fortsatta planprocessen bör det bevakas om planerna är förenliga med artskyddsförordningen.”

Detta är en fråga som Naturskyddsföreningen anser borde ha framgått och besvarats av artskyddsutredningen.

I MKB:n anges även följande frågor angående artskyddet:

- *”Utlöses något av förbuden i 4, 6, 7, 8, eller 9 §§ artskyddsförordningen? (Vilka skyddade arter, som kan påverkas, bedöms kunna finnas i påverkansområdet, hur kan arternas bevarandestatus påverkas av planens/programmets genomförande, påverkas artens viloplats eller fortplantningsområden)?*
- *Finns förutsättningar att lokalisera det som planen eller programmet medger så att förbuden inte utlöses eller finns försiktighetsmått och skyddsåtgärder som kan hindra att förbuden utlöses? (Se 2 kap. 3 och 6 §§ miljöbalken)*
- *Finns förutsättningar för att lämna dispens enligt aktuell dispensparagraf (14 eller 15 §§ artskyddsförordningen)?”*

I MKB:n framkommer att det kan bli en stor miljöpåverkan på den känsliga näraliggande strandskyddade Fäsjöbäcken som bedömts ha höga naturvärden samt att bäckens värden riskerar skadas då det finns risk att exploateringen orsakar ökad försurning och snabba temporärt ökade flöden av vatten. Av programhandlingarna framgår att byggnationer föreslås nära bäcken intill gränsen för strandskyddet. Fäsjöbäcken omfattas av miljökvalitetsnormer (MKN). Fäsjöbäcken rinner till Mölndalsån. I bäcken finns fisk som bedömts som öring (Naturcentrum 2024) och intill bäcken finns tre nyckelbiotoper med förekomst av ovanliga mossor och lavar.

Naturskyddsföreningen bedömer att påverkan på Fäsjöbäcken och strandskyddsområdet riskerar bli mycket stor samt att förekomsten av öring kan drabbas. Vilket i sin tur påverkar den skyddade flodpärlmusslan som finns i

Mölnaldalsån. Naturskyddsföreningen bedömer även att strandmiljöerna och bottenarna kan påverkas starkt av förändringarna. Exploatering föreslås ske väldigt nära bäcken med dess strand- och svämplanområde. Även de känsliga lav- och mossförekomsterna vid Fässjöbäcken och nyckelbiotoperna riskerar att påverkas negativt av förändrat vattenflöde.

Naturskyddsföreningen bedömer även risken för negativ påverkan på vattendragets miljö kvalitetsnormer vara mycket stor. Vilket inte är tillåtet.

Naturskyddsföreningen anser att de naturvärdesinventeringar som utförts och som ligger till grund för planförslaget borde finnas med som planunderlag. Dagens underlag utgörs av ett lapptäcke av olika inventeringar vid olika tidpunkter. Kompletterande separata inventeringar av fåglar där hela området med dess närområde ingår bör även göras. Tjäder bör inventeras separat under våren-försommar för notering av frekvens med spillning. För bedömning av fågelpopulationen vore dessutom en samlad fågelinventering önskvärd. Hasselsnok är en mycket svårinventerad art och fynd görs sällsynt (ett fynd per 50:e inventeringstillfälle). Nattskärre och ugglor kan variera i frekvens mellan olika år.

Miljö kvalitetsmål

Naturskyddsföreningen håller med om att planen innebär negativ påverkan på ett flertal viktiga miljö kvalitetsmål. Föreningen påpekar även att målet om *levande sjöar och vattendrag* påverkas negativt genom byggnationen nära Fässjöbäcken och risken för påverkan på bäcken. Även nedströms liggande Mölnaldalsån riskerar påverkas negativt.

Klimatpåverkan

Naturskyddsföreningen anser att programhandlingen och MKB:n bättre bör belysa att borttagande av skog samt utdikningar och förstörelse av våtmarker orsakar utsläpp som är skadliga för klimatet. Dessutom alstrar själva exploateringen och transporter till och från området utsläpp.

EU och internationella konventioner

Naturskyddsföreningen saknar bedömningar kring hur planförslaget påverkar EU:mål, lagstiftning och internationella miljökonventioner och överenskommelser.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Inför godkännande av programhandlingarna kompletteras artskyddsutredningen med information om arternas skydd enligt artskyddsförordningen samt med bedömningar av hur skyddet påverkas av föreslagen exploatering. Dessutom kompletteras utredningen med information av individskyddet samt risken för skada på arter med individskydd. Utredningen kompletteras även med information om det krävs dispens enligt artskyddet för genomförande av exploateringen. I kommande detaljplanprocess kommer artskyddsutredningen kompletteras med bedömning av kumulativa effekter för de skyddade arterna och beaktande av individskyddet att ske. I kommande detaljplanprocesser kommer frågan om artskydd att studeras vidare och erforderliga skyddsåtgärder vidtas och dispenser att sökas. Dessutom kommer kompletterande inventeringar avseende specifika arter att tas fram. Benämning och beskrivning av kontinuerlig ekologisk funktion och föreslagen tidsperiod för åtgärder samt särskilda åtgärder utanför denna period kopplat till olika arter ses över i artskyddsutredning och miljökonsekvensbeskrivning. MKB:n ses även över avseende motstridiga uppgifter, bland annat vad gäller individskydd. Även bedömningar och slutsatser kopplade till bland annat artskydd i MKB:n ses över.

Kommunen ser inför kommande detaljplanprocesser över behovet av att tidigare utförda naturvärdesinventeringar finns tillgängliga som planeringsunderlag.

Inför godkännande av programhandlingarna samt MKB:n ses bedömningen av exploaterings påverkan på miljömål över samt beskrivningen av konsekvenser kopplade till borttagande av skog, utdikningar samt i anspråkstagande av våtmarker samt behovet av att bedöma exploaterings påverkan på EU:mål, lagstiftning och internationella miljökonventioner och överenskommelser. Vidare ses handlingarna över avseende exploaterings påverkan på Fäsjöbacken och strandskyddat område samt MKN vatten.

Göteborgsregionen, GR, synpunkt daterad 2025-04-02

Göteborgsregionen framförde en önskan om förlängd svarstid till den 31 mars 2025. Härryda kommun beviljade detta.

Yttrandet från GR utgår från de politiska överenskommelserna i *Hållbar tillväxt* samt *Strukturbild för Göteborgsregionen* som anger att GR tar ett gemensamt ansvar för att den regionala strukturen utvecklas på ett hållbart sätt.

I Göteborgsregionen råder brist på verksamhetsmark. GR ser mycket positivt på att föreslagen etablering kommer att bidra till att möta det regionala markbehovet. GR ser positivt på att kommunen har för avsikt att utveckla den mark som redan idag är ianspråktagen och exploaterad men med oro på den del av planområdet som idag är oexploaterat.

I en storstadsregion innebär ianspråktagande av helt eller delvis oexploaterad mark målkonflikter mellan motstående intressen. De gröna kilarnas funktion påverkas bland annat i aktuellt fall. Föreslagen exploatering utgör en av flera pågående exploateringar i stråket utmed väg 40 vars exploatering riskerar att bidra till en ackumulerad negativ effekt på den gröna infrastrukturen.

GR hade gärna sett att en djupare analys över vilken trafikstring som exploateringen kan komma att generera, inklusive primär- och sekundärflöden från logistikverksamhet hade tagits fram utifrån målkonflikter kring trängselproblematik på väg 40 och närliggande vägar. Med fördel skulle en sådan analys även kunna belysa exploateringens påverkan på närliggande kommuner och deras trafiksystem.

När en region växer innebär det att regionens kärna omvandlas och att viss verksamhet kommer behöva omlokaliseras för att ge plats åt stadsutveckling men också avlasta ett belastat trafiksystem. Vilket eller vilka nya exploateringsområden som bör utvecklas är av regional strategisk betydelse.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Bedömning av kumulativa effekter från föreslagen exploatering samt övriga närliggande utvecklingsområden kommer att ske i kommande detaljplaneskede när fördjupade utredningar avseende naturvärden, artinventeringar, trafik med mera tagits fram. Bedömningar avseende kumulativa effekter görs med fördel i ett senare skede då kunskapen av aktuellt områdes värden klarlagts ytterligare.

Inkomna yttranden från fastighetsägare (sakägare)

Kärrgårde 1:3, synpunkt daterad 2025-02-20

Fastighetsägaren vill med sitt yttrande uppmärksamma två centrala aspekter som riskerar att ha negativa konsekvenser för områdets framtida utveckling och fastighetsägare i dess närhet.

1. Begränsning av expansion österut och behov av infrastruktur

Planförslaget anger en möjlig utveckling av industri och logistik utmed Hindåsvägen. I planbeskrivningen anges att området kan komma att utökas i den kommande granskningsversionen. Denna otydlighet skapar osäkerhet för fastighetsägare och verksamheter som möjliggör framtida expansion i öster om Fäxhult 1:33.

Det är viktigt att planförslaget möjliggör infrastruktur österut från Fäxhult 1:33. Vägnät och teknisk försörjning behöver planeras på ett sådant sätt att framtida anslutningar och utveckling i östlig riktning inte blockeras eller försvåras. Denna möjlighet bör specificeras i den fortsatta planprocessen.

Sex fastigheter öster Fäxhult 1:33, där Kärrgårde 1:3 ligger direkt öster om planområdet, använder idag väg under väg 40. Dessa fastigheter kommer att påverkas av järnvägen där Trafikverket idag uttalar sig om att denna underfart bör stängas då men ej vill ha korsande trafik över eller under järnvägen. Planprogrammets utformning berör dessa fastighetsägare och de vill inte hamna i en situation där de stängs in.

2. Osäkerheter kring den planerade järnvägen

I planförslaget framgår att södra delen av området omfattas av ett riksintresse för den framtida järnvägen Göteborg-Borås, men att järnvägsplanen ännu inte är fastställd. Av förslaget framgår även att risker kopplade till järnvägen ännu inte har utretts i planprogrammet. Denna osäkerhet gör det svårt att bedöma hur järnvägsprojektet påverkar kringliggande fastigheter vad gäller buller, vibrationer, intrång och förändrad tillgänglighet. Fastighetsägaren anser att det är nödvändigt att en mer detaljerad analys av dessa konsekvenser genomförs innan planförslaget går vidare.

Fastighetsägaren föreslår att kommunen:

1. Säkerställer att planförslaget inte begränsar framtida expansion österut genom att konkretisera hur markanvändningen planeras.
2. Klargör att möjlighet till infrastruktur österut från Fäxhult 1:33 ges och säkerställs i den fortsatta planeringen.
3. Genomför en tydligare konsekvensanalys av hur järnvägsprojektet påverkar fastighetsägare i området innan vidare beslut fattas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. Skrivningen gällande att området kan komma att utökas i kommande granskningsversion syftar till programområdets redovisning i samrådsförslag till ny översiktsplan. I mark- och vattenanvändningskartan tillhörande översiktsplanen redovisas inte hela programområdet som utvecklingsområde för industri och logistik, vilket det ska i enlighet med politiskt uppdrag att ta fram ett planprogram med avgränsning i enlighet med aktuellt programsamråd. Av denna anledning anges i programhandlingen att utvecklingsområdets förväntas utökas i kommande granskningsförslag till ny översiktsplan.

Inför godkännande av programmet kompletteras programkartan med en koppling österut intill Fäxhult 1:33 i syfte att möjliggöra tillfart till bland annat Kärrsgärde 1:3. Eventuell tillfart mot Kärrsgärde 1:3 prövas först i arbetet med detaljplan för etapp 2 enligt nuvarande etappindelning. Ordningen av planläggning av de föreslagna Etapperna 2 och 3 kommer dock fastställas i samband med planläggning av etapp 1.

Analys av konsekvenser kopplade till planerad ny stambana Göteborg-Borås och dess påverkan på omgivningen kan inte utföras förrän spårlinje fastställts. Järnvägsdragningens konsekvenser och eventuella behov att anpassa föreslagen utveckling inom etapp 2 och 3 kommer att studeras i kommande detaljplanearbete. I denna process kommer också buller, vibrationer, stomljud med mera att utredas och åtgärdsbehov identifieras.

Bugärde 6:9, synpunkt daterad 2025-03-08

Det är våra strövområden som försvinner och det finns även rödlistade och fridlysta arter inom området. Fastighetsägaren anser inte det gjorts en tillräcklig analys av vad som händer med dessa. Fastighetsägaren upplyser om att de under en lång tid varit besvärade av sprängningar. Huset skakar vid varje tillfälle. Som

boende har vi haft vår del med problem. Fastighetsägaren tycker inte om detta utspel och motsätter sig starkt denna exploatering.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter ovan.

Bugärde 6:14, synpunkt daterad 2025-03-08

Fastighetsägaren framför att detta inte godkänns. Hela charmen med området kommer att försvinna. Huset köptes på grund av närheten till skogen och om den tas bort och lager byggs kommer med största sannolikhet värdet på bostaden att minska. Till det kommer en period med pålning och skakningar i marken, vilket redan idag känns av vid sprängningar i bergtäckten. Hela huset skakar emellanåt. Är så orolig över markplattan i huset. Om planeringen fortsätter kommer vårt idag fina område försvinna. Fastighetsägaren framför att hon inte anser att området är tillräckligt undersökt avseende arter, då grannarna sett salamandrar i området.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter ovan. Eventuell påverkan i samband med byggskede kommer att hanteras i utbyggnadsfasen av området.

Bugärde 6:19, synpunkt daterad 2025-03-09

Fastighetsägaren känner som boende i området stor oro för de negativa konsekvenser detta projekt kan medföra för både närmiljön och boende.

1. Buller och störningar:

Ofta pågår logistikverksamhet dygnet runt, vilket kan leda till en betydande ökning av bullernivåer i området. Boende kan påverkas negativt av detta, särskilt under kvällar och nätter när tystnaden i området annars är en självklarhet.

2. Ljuskontaminering och påverkan på växt- och djurlivet:

Industriområden av detta slag medför kraftig belysning under dygnets mörka timmar. Ljuskontaminering kan ha en direkt negativ påverkan på djurlivet i området och särskilt på nattaktiva arter.

3. Otillräcklig bedömning av naturpåverkan:

Fastighetsägaren och många andra boende delar inte uppfattning om att påverkan på naturen och djurlivet är försumbar vilket anges i planhandlingarna. Det finns många fridlysta arter i området. En rik flora och fauna bevittnas i skogen. Omvandling av detta naturområde till ett industriområde riskerar att förstöra livsmiljöer för många arter.

4. Påverkan på livskvaliteten för oss boende:

Avgörande för att vi valde att bosätta oss här var det just närheten till naturen och den lugna miljön. Planläggning av ett industriområde på kort avstånd till bostaden förändrar drastiskt förutsättningarna och kommer påverka vår livskvalitet negativt genom ökad trafik, buller och förlorad naturmiljö. Buller från flygplatsen och ljud från bergtäkten i närheten påverkar redan idag. Utbyggnaden av detta projekt kommer ta flera år att färdigställa, vilket innebär en långvarig period av byggbuller, tung trafik, sprängningar och andra störningar som ytterligare försämrar boendemiljön.

Förslag och önskemål:

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att:

1. Genomföra en mer omfattande miljökonsekvensanalys med särskilt fokus på djurliv och fridlysta arter.
2. Utredda alternativa platser där ett logistikcenter inte påverkar boendemiljö och natur i samma utsträckning.
3. Säkerställa att skyddsåtgärder införs om projektet fortskrider, såsom ljudbarriärer, riktad belysning för att minimera ljusföroreningar och begränsningar av nattlig verksamhet.

Fastighetsägaren hoppas att kommunen tar inkomna synpunkter på allvar och ser över möjligheterna att bevara den unika naturen och livsmiljön som vi boende värdesätter högt.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter. För ytterligare information kring lokalisering se rapport

Bugärde 6:23, synpunkt daterad 2025-03-10

Om kommunen väljer att fortsätta enligt liggande förslag så anger fastighetsägaren att han avser att fortsätta bestrida lokaliseringen av detta verksamhetsområde så långt det är nödvändigt. I det fall förslaget ändras och begränsas så att det EJ sträcker sig norr om nuvarande gräns för befintlig bergtäkt och därmed i motorvägens närområde har fastighetsägaren inga synpunkter. Hänvisningar till att detta inte är möjligt idag givet kommande järnvägskorridor är enligt fastighetsägaren undanflykter då den verkliga (och väldigt smala) korridoren kommer att beslutas i relativ närtid. Stora delar av dagens reservat kommer därefter frigöras varför det inte finns någon rimlighet i att stressa igenom detta planprogram innan de arbetet är färdigställt.

I översiktsplan ÖP2012 ingår området delvis som utbyggnadsområde för verksamheter på lång sikt. Nyckelordet här är just delvis eftersom ÖP2012 anger att bergtäktens område är tänkt för lätt industri. Området norr om bergtäkten ingår inte i detta. Planprogrammet avviker därför även mot den förhållandevis nya översiktsplanen.

Fastighetsägaren vill få svar på hur kommunen avser att hantera och lösa följande frågor på nuvarande program:

1. Naturvärden och boendemiljö

Området norr om nuvarande gräns för befintlig bergtäkt är mycket illa valt då det förstör de naturvärden som finns i befintliga bostadsområden. Dagens vy med skog kommer enligt förslaget att ersättas med industrifasader på något 100-tal meters avstånd. Med hänsyn till den kuperade terrängen är det inte heller möjligt att avgränsa med bullerskydd, trädskärm eller annat. Bostäderna i närområdet är redan idag hårt drabbade av störande verksamheter såsom flygplatsen, tre bergtäkter och motorvägen. Ännu mer industriell verksamhet behövs inte här.

2. Rekreation

I planprogrammet anges felaktigt att miljöaspekten rekreation är icke-betydande. Det är en osanning då området flitigt används av både närboende och tillresande för rekreation, promenader och svampplockning.

3. Artskydd

I området finns många fridlysta arter, nyckelbiotoper och höga naturvärden. I planen anges direkt felaktigt att påverkan blir liten när den aktuella skogsytan reduceras till en betydande del. Den miljö som finns angränsande till dagens bergtäkt är sällsynt och innehåller även våtmarker som är av stor betydelse för djurlivet. Fastighetsägaren anser att de utredningar som kommunen lutar sig mot är otillräckliga. Det kommer att krävas dispens från miljökraven om området användas.

4. Avvattning

Aktuellt området utgör till stora delar en våtmark som inte bör skadas. Stora mängder vatten som ska ta vägen någonstans kommer att frigöras om detta sker. Hur ska detta fungera i aktuell plan? Detsamma gäller eventuella utsläpp som från den föreslagna placeringen kommer att rinna rakt ut i den skyddade Mölndalsån.

5. Trafikkapacitet

Med hänvisning till att trafikkapaciteten inte räcker har Trafikverket redan sagt nej till handelsverksamhet längs väg 40 i området. I peak-perioderna kommer föreslagen verksamhetstyp att generera minst lika mycket trafik som ett handelsområde skulle ha gjort över tid. Det är även av denna anledning en dålig placering av upp till 4 000 arbetsplatser med tillhörande transporter.

Kommentar:

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Härryda kommun håller på att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan. I mark- och vattenanvändningskartan tillhörande samrådsförslag till ny översiktsplan redovisas inte hela programområdet som utvecklingsområde för industri och logistik, vilket det ska i enlighet med politiskt uppdrag att ta fram ett planprogram med avgränsning i enlighet med aktuellt programsamråd. I kommande granskningsförslag till ny översiktsplan i programhandlingen förvänta utvecklingsområdet utökas till att omfatta föreslagen utveckling i programmet.

Verksamhetstyper är ännu inte fastställda i detta skede. Utvecklingsområdet kommer dock inte möjliggöra handelsändamål som genererar en stor andel

trafikerörelser. För mer information se svar till Länsstyrelsen avseende verksamhetstyper.

En trafikutredning har tagits fram för programmet. Denna kommer att utvecklas i kommande detaljplaneskede när verksamhetstyper bestäms och konkreta åtgärdsbehov definieras. Utredningen har och kommer att tas fram i dialog med Trafikverket.

Bugärde 6:8, synpunkt daterad 2025-03-11

Fastighetsägaren framför att hon starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö- och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (t ex talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av

landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringsens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnalsån

Hur påverkas Mölnalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning.

Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägarna uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.

Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter. För ytterligare information kring lokalisering se rapport Lokaliserings- och marknadsutredning tillhörande programmet på kommunens hemsida.

Avseende påverkan på arter och kumulativa effekter så kommer artskyddsutredningen att fördjupas och utvecklas i kommande detaljplaneskeden bland annat med bedömning kring påverkan och behov av skyddsåtgärder samt kumulativa effekter att bedömas.

Bedömning av kumulativa effekter från föreslagen exploatering samt övriga närliggande utvecklingsområden kommer att ske i kommande detaljplaneskede när fördjupade utredningar avseende naturvärden, artinventeringar, dagvatten med mera tagits fram. Bedömningar avseende kumulativa effekter görs med fördel i ett senare skede då kunskapen av aktuellt områdes värden klarlagts ytterligare.

Avseende synpunkt kring ökad trafik och olycksrisk så bedöms föreslagen utveckling minska risken för olyckor för oskyddade trafikanter till följd av att trafiksäkerhetshöjande åtgärder såsom gång- och cykelväg utmed väg 554 och inom programområdet. Vidare bedöms trafiksäkerheten förbättras genom att nuvarande infarter ersätts av cirkulationsplatser som ger ett bättre trafikflöde. Dessutom föreslås hastigheten sänkas på väg 554 som en ytterligare trafiksäkerhetsåtgärd men detta behöver samrådats med Räddningstjänsten och länsstyrelsen.

I samband med inventering av musslor i Fäsjöbäcken 2024 noterades inga fynd av stormusslor som pärlmusslor eller andra musselarter. Föreslagna dagvattenåtgärder ska säkerställa att recipienten Mölndalsån där musslor finns inte påverkas negativt av föreslagen exploatering.

Inom programområdet finns ingen jordbruksmark.

I samband med planering och prövning av förändrad mark och vattenanvändning i olika processer görs en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen. I

denna samrådsredogörelse framgår hur inkomna synpunkter avses att beaktas och hanteras i kommande planeringsprocess. Huruvida fortsatt planering av området ska ske och i vilken omfattning beslutas av kommunens politiker.

Bugärde 6:28, synpunkt daterad 2025-03-12

Verksamheten kommer alldeles för nära oss boende. Verksamheten för med sig störande ljud, ljus som stör om nätter och skuggor som skymmer solen. Vattnet som rinner i backarna som rinner ned i Mölndalsån, som är reservvattentäkt, påverkas negativt. Våra hus och tomter blir inte mycket värda för ingen vill bo mitt i ett logistikcenter.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 11:2, synpunkt daterad 2025-03-12

Fastighetsägarna framför att de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö- och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken ibland är mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (t ex talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, försärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla,

sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnaldalsån

Hur påverkas Mölnaldalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Aleslätten och Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnaldalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnaldalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik: Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller: Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svamplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svamplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning.

Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

För oss fastighetsägare är Aleslätten mer än bara en plats på kartan – det är vår fristad, vår källa till lugn och glädje. Här, mitt i naturens omfamnande stillhet, har vi funnit vårt hem och vårt hjärta, tillsammans med våra trogna följeslagare – våra tre Golden Retrievers, som lika mycket som vi njuter av varje promenad genom skog och äng.

Sedan vi slog oss ner på fastighet Bugärde 11:2 har varje dag varit en påminnelse om naturens gåvor – morgnar fyllda av fågelsång, vindens milda sus genom träden och den där obeskrivliga känslan av frihet när vi ser hundarna springa lyckligt genom landskapet. Vi finner vårt välbefinnande, vår rekreation, vårt andetag mitt i livets alla skiften här. Vårt hem här är inte bara väggar och tak – det är en livskänsla, en rytm som följer årstidernas växlingar och låter oss känna oss hemma på ett djupare plan.

Fastighetsägarna uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas och väntar på ett formellt svar och redogörelse för hur kommunen avser att hantera dessa allvarliga brister.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 1:51, synpunkt daterad 2025-03-12

Fastighetsägarna framför att de fått stora vattenmängder på området efter att 75 % av skogen är avverkats och alla sprängningar. Fastighetsägaren upplever att vattennivåerna har höjts rejält. Markerna runt om kring är redan vattensjuka. Inga träd längre tar upp vattnet.

Hur ska kommunen garantera att inte mera vatten kommer till fastigheterna. Vid stora regn har vi idag vattennivåer som ligger i jämn nivå med fastighetsägarnas bro och Mölndalsån är då översvämmad. Då vattnet hela tiden ökar, hur ska det säkerställas att framtida vattennivåer inte dränker våra vägar och källare?

Föreslagna dagvattendammar som föreslås byggas är framför fastighetsägarna att de är tveksamma till att de kommer räcka.

Vem tar kostnader om problem uppstår? Vi fastighetsägare tar inte de kostnader som kan uppkomma på grund av exploatering/nybyggnader. Det gör inte heller vägföreningen.

Hur avser kommunen att kompensera för att vi fastighetsägare får byggnader med tillåten höjd på 30 meter enligt era ritningar framför bostadshuset.

Fastighetsägaren flyttade till platsen för att bo nära naturen, inte för att få en industripark till utsikt. Kommunen kontaktades för att höra så att inget skulle byggas inför att vi flyttade hit. Svaret vi fick var att inget skulle byggas i framtiden, finns inget planerat. Hur kompensera ni minskat värde på vårt hus?

I det fall fastighetsägarens dricksvatten bli förorenat eller om källare blir översvämmad godkänner de inte att de får extra kostnader. Hur avser ni kompensera fastighetsägaren om vi får framtida problem på grund av bygge? Hur ser den planen ut?

Fastighetsägarna framför att de skulle vara tacksamma, om lägre byggnaderna placeras mot våra fastigheter och inte de 30 meter höga.

Efter att ha varit på mötet/information, sett ritningar och läst om projektet är vi fastighetsägare fortfarande mycket oroliga för att vi blir överkörda och får vår fastighet förstörd samt förlorar värden.

Kommentar

Synpunkter och upplysningar noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

I dagvattenutredningen föreslås åtgärder och ytor för att uppnå erforderlig rening och fördröjning för att vattenkvaliteten i vattendragen och ökade flöden inte ska uppstå. I skyfallsutredningen redovisas förslag på åtgärder för att föreslagen exploatering inte ska medföra en försämring för omkringliggande bebyggelse.

I det fall en eventuell omgivningspåverkan skulle uppstå som en följd av exploateringen får det utredas vem som är ansvarig för att ersätta eventuell skada. Det är inte en fråga som kan hanteras inom planerings- och prövningsprocessen för aktuellt verksamhetsområde.

I gällande översiktsplan redovisas delar av området som utvecklingsområde för verksamheter. Översiktsplaner är inte juridiskt bindande, vilket innebär att annan mark- och vattenanvändning än den som redovisas och föreslås på en plats kan

komma att prövas. Vilket skett på denna plats. Kommunen håller på att ta fram en ny kommunövergripande översiktsplan. I mark- och vattenanvändningskartan tillhörande granskningsförslag till ny översiktsplan förväntas utvecklingsområdet utökas till att omfatta föreslagen utveckling i programmet.

Byggnaders placering, utformning och gestaltning kommer att utredas i kommande detaljplaneskede. Kommunens ambition är att minimera påverkan för närboende genom att studera och reglera områdets och byggnaders höjdsättning och gestaltning.

Bugärde 1:25, synpunkt daterad 2025-03-12

Fastighetsägarna till fastighet Bugärde 1:25 har inkommit med två likalydande yttranden, vilket redovisas nedan. Fastighetsägarna framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken ibland är mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (t ex talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika groddarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och

miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnaldalsån

Hur påverkas Mölnaldalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnaldalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnaldalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk.

Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljutföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljutföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtom vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svamplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svamplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belegg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra

berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägarna uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas med anledning av påverkan på djur, natur och oss boende i Härryda kommun. Denna gång vill vi fastighetsägare bli lyssnade på och inte åter igen bli överkörda. Det får vara nog nu.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 6:24, synpunkt 1 daterad 2025-03-12

Fastighetsägaren framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken ibland är mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en

missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnaldalsån

Hur påverkas Mölnaldalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnaldalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnaldalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.

Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 6:18, synpunkt 1 daterad 2025-03-13

Fastighetsägaren anser att det finns bättre platser närmare Göteborg eller Borås, som inte ligger i närheten av bostadsområde. Fastighetsägaren promenerar regelbundet i skogen sedan 22 år tillbaka på de fina stigarna som ni hade från området om ni hade undersökt det korrekt. Det finns mycket vilt i skogen. Höga naturvärden för mig och hundarna. Livskvalitet. Vi måste vara rädda om våtmarken.

Fastighetsägarna framför att de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö- och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnalsån

Hur påverkas Mölnalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölndalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölndalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller: Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning.

Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Fastighetsägaren yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 6:24, synpunkt 2 daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken ibland är mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringen samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnalsån

Hur påverkas Mölnalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svamplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svamplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrats av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes

livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.
Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Kommunen prövar lämpligheten för etablering av ett verksamhetsområde på aktuell plats utifrån tidigare kommunala beslut och ställningstaganden samt bedömning av förutsättningarna i framtagna lokaliserings- och marknadsutredning.

Bugärde 6:18, synpunkt 2 daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren har bott på Aleslätten i 23 år, i ett bostadsområde som nu ligger nära det föreslagna exploateringsområdet. Fastighetsägare har under dessa år valt att bo nära naturen. Området kring skogen är en viktig del av livskvalitén. Fastighetsägaren är djupt bekymrad över de planerade förändringarna, då fastighetsägaren regelbundet går med sin hund i det aktuella området.

Felaktig bedömning av rekreativa värden

I miljökonsekvensbeskrivningen anges felaktigt att det saknas rekreativa värden i det aktuella området, och det påstås felaktigt att det inte finns stigar som leder in i skogsområdet. Av till synpunkterna bifogad bild framgår att det finns ett flertal stigar som används flitigt av både hundägare och friluftsmänniskor. I skogen finns gott om svamp och bär. Området utgör ett populärt rekreativområde för många. Fastighetsägaren vill veta varför kommunen anser att området inte används för rekreation och undrar om kommunen har besökt skogen från bostadsområdet för att göra en korrekt bedömning av de faktiska förhållandena?

Förlust av naturoas och påverkan på livskvalitet

Föreslagen exploatering skulle komma att påverka vår livskvalitet avsevärt. Som fastighetsägare bor vi redan i ett störningsdrabbat område, omringat av bergtäkter, deponi, tåg, motorvägen, vägar och flygtrafik. Ett logistikcenter 80 meter bort kommer att förändra boendes liv på ett negativt sätt. Området är vår enda naturoas. Forskning visar att närhet till natur har positiva effekter på både fysisk och psykisk hälsa. Fastighetsägarna undrar hur kommunen har beaktat den redan existerande störningen från de omgivande verksamheterna och föreslagen nya exploatering kan förvärra denna situation.

Placeringen av området

Varför placeras området så nära bostadsområdet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just här då det finns många alternativa lokaliseringar med avsaknad av riksintresse?

Miljöpåverkan på luftkvalitet och naturliga filter

Skogen, ett viktigt naturligt filter som binder och fångar upp föroreningar, ska enligt planförslaget tas bort och ersättas med en industri. Fastighetsägaren känner oro över hur detta kommer att påverka luftkvaliteten i området, som redan är utsatt för föroreningar från de omgivande verksamheterna. Fastighetsägarna undrar om kommunen har gjort en ordentlig bedömning av hur exploateringen påverkar luftkvaliteten, och vad som ska göras för att säkerställa att fastighetsägarna inte ska drabbas av ytterligare försämring?

Felaktig bedömning av djurlivet

I miljökonsekvensbeskrivningen anges felaktigt att det inte finns några viltstråk i området. Det finns ett rikt djurliv; älgar, rådjur, rävar, harar, ekorrar, vildsvin, grodor, fåglar, vattensnokar, huggormar och insekter, i skogen. Dessutom finns rödlistade arter som talltita, som ibland besöker fågelbordet, och flodpärlmussla i Mölndalsån. Fastighetsägaren anser inte att en seriös inventering av djurlivet har genomförts. Inventeringen är bristfällig och saknar flera fridlysta arter såsom exempelvis lummer. Hur kan kommunen göra bedömningen att exploateringen inte kommer att ha en stor påverkan på dessa arter? För att förstå projektets fulla påverkan är en ordentlig inventering av växt- och djurlivet nödvändig.

Skydd av fridlysta arter och artskyddsförordningen

Föreslagen exploatering strider mot artskyddsförordningen, som förbjuder störning och skada på fridlysta arter. Fastighetsägaren kräver att kommunen genomför en ordentlig inventering för att säkerställa att alla fridlysta arter och deras livsmiljöer inte förstörs. Hur dessa arter avses skyddas måste redovisas enligt gällande lagstiftning.

Påverkan på vattenskyddsområde och grundvatten

Det planerade området ligger inom ett vattenskyddsområde. Boende i Aleslätten har egen borrhälsbrunn. Åar och bäckar som rinner ner i Mölndalsån är strandskyddade. Hur kommer exploateringen att påverka grundvattnet och risken för föroreningar? Ekosystemen riskerar att skadas om naturen kring dessa

områden tas bort. Hur avser kommunen att skydda vattenskyddsområdet och säkerställa att Mölndalsån förblir ren och säker för dricksvattenproduktion?

Våtmarker och biologisk mångfald

Naturvårdsverket har bedömt att våtmarker har viktiga naturvärden, inklusive minskade växthusgasutsläpp och ökad biologisk mångfald. Att bebygga våtmarker står i konflikt med regeringens uppdrag att restaurera och nyanlägga våtmarker. Fastighetsägaren undrar hur kommunen avser att hantera de ekologiska konsekvenserna av att exploatera dessa viktiga områden? För att korrekt förstå den ekologiska betydelsen av området måste en ordentlig inventering genomföras.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenserna för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet. Strandskyddade områden och vattenskyddsområden riskerar att påverkas negativt. Föroreningar i såväl luft som vatten utgör stora bekymmer. Våtmarker och sumpskogar hotas och djurlivet inklusive fridlysta och rödlistade arter är i fara. Fastighetsägaren anser att utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och att de ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningar noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter. Inför godkännande av programhandlingarna kommer programbeskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen bland annat att ses över avseende felaktiga uppgifter och uppdateras med information om att programområdets norra del innehar ett rekreations- och friluftsvärde för närboende med flera samt att det förekommer vilt i området. I kommande detaljplaneskeden kommer framtagna utredningar att fördjupas och kompletteras samt bedömningar och konsekvenser av exploateringen att ses över. Dessutom kommer kompletterande inventeringar att utföras.

Härryda kommun är en kommun som är påverkad av buller från flera olika källor. Kommunen strävar bland annat med anledning av detta efter att samla större verksamheter och verksamheter med olika typer av områdespåverkan kring kommunens större transportinfrastrukturer istället för att sprida ut störningen till miljöer som idag inte är påverkade av störning. I samband med planering och prövning av förändrad mark- och vattenanvändning görs en avvägning mellan

enskilda och allmänna intressen. Vid behov kommer reglering av trafik- och verksamhetsbuller att ske i kommande detaljplan.

I detta tidiga planeringsskede då föreslagna verksamhetstyper ännu inte är fastställda och inte heller bebyggelsens placering, höjder och utbredning och med hänsyn till osäkerheter kring pågående studie av placering av ny stambanan Göteborg-Borås har inga utredningar avseende omgivningspåverkan såsom buller och luft tagits fram. Det kommer att göras i detaljplaneskedet.

Bugärde 5:1, synpunkt daterad 2025-03-13

Som biolog och närboende motsätter fastighetsägaren sig starkt planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö- och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringen samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnalsån

Hur påverkas Mölnalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik: Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusköroeningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusköroeningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svamplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svamplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen lita påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusköroeningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrast av logistikcentra genom buller, ljusköroeningar och trafikökning.

Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.

Fastighetsägaren yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 3:7, synpunkt daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren anser att föreslaget verksamhetsområde norr om Ryamotet kommer att förstöra mer än vad bergtäkt och deponi redan gjort. Exploateringen kommer dessutom medföra miljöpåverkan och sänkt värde på fastigheter som ligger runt omkring. Fastighetsägaren framför att de bor här för att de vill ha djur, skog samt alla fågelarter som finns häromkring runt sig och inte logistikcentrum som är fullt att se på. Fastighetsägaren anser att kommunen måste göra något bättre för miljön här och inte förstöra.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bugärde 6:12, synpunkt daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren framför att de är emot exploateringen då det finns rödlistade och fridlysta djur, bland annat i bäcken som rinner från väg 554. I denna finns bland annat olika groddarter och öring. Den bäcken rinner ut i Mölndalsån som är en viktig dricksvattentäkt. I Mölndalsån finns även den fridlysta flodpärlmusslan.

Kommentar

Upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter ovan.

Bugärde 6:24, synpunkt 2 daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren framför att de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö- och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta

arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnalsån

Hur påverkas Mölnalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning.

Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.

Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Lillhult 1:25, synpunkt 1 daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, försärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att

kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Mölnaldalsån

Hur påverkas Mölnaldalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölnaldalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölnaldalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Påverkan på människan

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Utredningar

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Kommunikation och process

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Generella argument

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrats av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes

livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.
Fastighetsägaren yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Upplysningar och synpunkter noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Lillhult 1:25, synpunkt 2 daterad 2025-03-14

Fastighetsägaren uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.
Fastighetsägaren yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Synpunkter noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Inkomna synpunkter från övriga

Boende i Hindås, synpunkt inkommen

2025-02-21

För att detta område ska bli attraktivt är arkitekturen viktig. Gör en detaljplan som tvingar vacker klassisk stil, typ klassiska industrier med tegelfasad, tänk Jonsered eller Nääs fabriker. Förbjud fula plåtlådor för annars blir det som vilket sunkigt industriområde som helst. Våga satsa på tidlös kvalitet så kan det bli en plats som uppskattas.

Kommentar

Upplysningarna noteras. Ett antal designprinciper avseende grönblåa stråk, den byggda miljön, sociala värden samt mobilitet har under programarbetet fungerat som ett stöd och underlag vid gestaltning av den fysiska miljön. Principerna kommer fortsätta att utvecklas i kommande planerings- och genomförandeprocesser. Designprinciperna för den byggda miljön ska bland annat bidra till att skapa omsorgsfullt gestaltade fasader med fokus på aktiverade ytor mot gatan samt till att begränsa upplevelsen av långa fasader mot vägar och gator. Utformnings- och gestaltningsfrågor kommer att studeras vidare och fastställas i kommande detaljplaneprocesser.

Boende i Mölnlycke, synpunkt daterad

2025-02-21

Det är sorgligt om hela vår avlånga kommun ska bestå av olika jättestora lager och byggnader för logistik. Snart finns ingen natur kvar och djuren har ingenstans att vara och passera i öst-västlig riktning, då det också expanderas med inhägnade industrier/avfallshantering vid Bårhultsmotet på Öjersjösidan. Dessutom expansion med bostäder i Landvetter södra Stad! Vi kan inte ha av en enda lång sträcka med logistikhallar för konsumtion med mera utmed motorvägen. Och så snabbjärnvägen på det.

Smala remsor mellan som passager/livsrum för djuren räcker inte. Ser hemskt ut.

Var ska friluftslivet ta vägen samt skog och lantbruk?

När det gäller Ryamotet, ta bort norra delen av området och håll er närmare motorvägen om alls.

Ingen vill bo här när naturen ni skryter med är borta. Är det någon som har överblick över alla ingrepp som är på gång i orörd natur? Sansa er!

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. Se gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Bedömning av kumulativa effekter från föreslagen exploatering samt övriga närliggande utvecklingsområden kommer att ske i kommande detaljplaneskede när fördjupade utredningar avseende naturvärden, artinventeringar, trafik med mera tagits fram. Bedömningar avseende kumulativa effekter görs med fördel i ett senare skede då kunskapen av aktuellt områdes värden klarlagts ytterligare.

I samband med planering och prövning av förändrad mark och vattenanvändning i olika processer görs en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen. Huruvida fortsatt planering av området ska ske och i vilken omfattning beslutas av kommunens politiker. Kommunen prövar lämpligheten för etablering av ett verksamhetsområde på aktuell plats utifrån tidigare kommunala beslut och ställningstaganden samt bedömning av förutsättningarna i framtiden lokaliserings- och marknadsutredning.

Fäxhult 1:5, synpunkt inkommen 2025-02-28

Fastighetsägaren anser att det saknas perspektiv på hur människor, som bor i området, påverkas. Hur människor berörs behandlas inte men däremot vatten, luft med mera. Lägg då till att boende redan har flyget och bergtäkt direkt över sig. Ljud från vägarna kommer beröra oss mer när skogen krymper.

I planhandlingarna finns direkt felaktiga uppgifter som anger att området inte används. (foto har bifogats synpunkt). I området finns både stigar och möjligheter att plocka bär och svamp.

Kommentar

Upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter. I kommande detaljplaneprocesser kommer konsekvenser och omgivningspåverkan på närboende att studeras och belysas.

Programbeskrivning samt miljökonsekvensbeskrivning kommer inför godkännande av programhandlingarna att uppdateras och kompletteras med information om att det förekommer rekreation och friluftsliv i området samt att det finns bär och svamp i skogen.

Bugärde 1:29, synpunkt inkommen 2025-03-10

Fastighetsägaren framför att han med anledning av hot mot djur och växtarter som naturligt lever i område motsätter sig byggandet av Logistikanläggning vid Ryamotet. Till detta även att området idag används flitigt av både närboende samt inresande gäster för olika former av rekreation.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande se gemensamma svar till inkomna synpunkter. I kommande detaljplanprocesser kommer konsekvenser och omgivningspåverkan på närboende att studeras och belysas. Dessutom kommer fördjupade utredningar avseende bland annat arter att tas fram.

Bugärde 6:3, synpunkt inkommen 2025-03-11

Fastighetsägarna har ett antal frågor gällande Planprogram för verksamhetsområde norr om Ryamotet

Nyckelbiotoper tre områden

Tre stycken områden med nyckelbiotoper har inventerats av Skogsstyrelsen. En nyckelbiotop utgörs av ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö idag har stor betydelse för skogens flora och fauna. Enligt Skogsstyrelsen finns eller kan förväntas finnas rödlistade arter inom området.

Dessa områden har inte inventerats grundligt och planförslaget har inte heller tagit hänsyn till dem. Programförslaget är placerat i direkt anslutning till dessa områden, vilket kommer att ge en stor påverkan på djur och naturliv som finns i dessa nyckelbiotoper. Fastighetsägarna anser att en redovisning av vilka arter som finns i områdena behöver tas fram samt en bedömning av hur dessa kommer att påverkas av bygget behöver göras.

Fråga:

- Hur kommer nyckelbiotoper att påverkas och förändras av att bli granne av nybygget?

- Varför har inte en grundlig inventering utförts?
- Vilka specifika åtgärder kommer att vidtas för att skydda nyckelbiotoperna under och efter byggprojektet?
- Vad kommer det att få för konsekvenser för de fridlysta arterna på sikt om detta bygge genomförs?

Människan

Boende i området har aktivt valt att ha en boplats nära naturen av olika skäl och avstått privilegier som att ha nära till skolor och mataffär. I programhandlingarna anges felaktigt att det inte är ett område för rekreation och friluftsliv samt att det inte finns några stigar finns i området. Området används flitigt och det finns flertalet stigar i området. Utöver det dagliga strövandet av både hundägare och friluftsmänniskor i området förekommer även svamp- (mark väldigt rik på matsvamp) och bärplockning (lingon, tranbär och blåbär) samt jakt i området.

Redan idag är boende i Aleslätten omringade av järnväg och vägar. Dessutom har sandupplaget norr om Mölndalsån utökat sitt område, skogsområdet norr om Aleslätten blivit kalhygge och det befintliga stenbrottet bryter berg.

Stor påverkan gjordes även på vårt närområde i samband med VA-arbetet till Hindås, då skogsdungen vid Aleslättnens infart var tvungen att tas ned. Även markangrepp vid sandupplaget och borttag av skog gjordes.

Planförslaget skulle medföra att det enda rummet vi har för fritidsaktiviteter skulle tas bort. Det skulle innebära det långsiktiga problemet och dess för innan byggtid, då boende lär drabbas av ännu mer störande buller, sprängningar och tungtrafik. Vår livskvalité kommer att påverkas i stor utsträckning.

Fråga:

- Hur kan kommunen göra bedömningen att boende i området inte kommer att påverkas?
- Kan kommunen förklara varför området inte anses användas för rekreation?
- Vilka specifika åtgärder planeras för att minska störningar under byggtiden?
- Hur avser kommunen att hantera de sociala konsekvenserna för boende under byggtiden?
- Vilka ekonomiska kompensationer eller stöd kommer att erbjudas till de boende som påverkas av bygget?
- Hur kommer kommunen att säkerställa att de långsiktiga fördelarna med projektet överväger de negativa konsekvenserna för de boende?
- Hur kommer boende hållas informerade om projektets framsteg och eventuella förändringar i planerna?

- Kommer boende beredas möjlighet att ge feedback och påverka projektets utformning under byggtiden?
- Hur kommer kommunen säkerställa att all relevant information om projektets miljökonsekvenser är tillgänglig och lättförståelig för allmänheten?
- I programhandlingarna anges att det inte finns några stigar i området. Har platsbesök utförts?

Vattenskyddsområde

Programområdet ligger inom vattenskyddsområde. Samtliga boende på Aleslätten har egen borrhälsbrunn och använder grundvattnet för dricksvatten.

Fråga:

- Vilken påverkan kommer byggnationen ha på grundvattnet som boende i området dricker?
- Vilka risker för förorening av grundvattnet finns under byggtiden?
- Hur kommer grundvattnets kvalitet och nivå övervakas under byggtiden?
- Vilka specifika åtgärder kommer att vidtas för att skydda grundvattnet under byggprojektet?
- Finns det planer på att återställa eller kompensera för eventuella skador på grundvattnet efter byggprojektet?

Strandskydd

Åar/bäckar som rinner ned i Mölndalsån är strandskyddade. Borttagande av den närliggande naturen runt det strandskyddade området kommer innebära en stark påverkan på det strandskyddade området.

Fråga:

- Hur stor påverkan förväntas det bli på det strandskyddade området?
- Vilka specifika åtgärder kommer att vidtas för att skydda ekosystemen i de strandskyddade områdena?
- Hur avser kommunen att övervaka och rapportera om tillståndet för de strandskyddade områdena efter att bygget är klart?
- Troligt scenario är att vattennivåerna kommer att höjas, och att åarna kommer att breddas av den utökade vattenmängden. Kommer även strandskyddet att utökas så att sidonaturen har någonstans att vara?
- Vad är planen om vattennivåerna höjs och åarna breddas?
- Vad kommer att hända med de åar som inte har strandskydd men går igenom området?

Luftföroreningar

Boendes luftkvalité påverkas av de stora vägarna och flygplanen. I dagsläget är luftkvalitén på en medelnivå. Ytterligare ett filter som binder och fångar upp föroreningar planeras enligt förslaget nu ta bort och ersätta detta med en industri.

Fråga:

- Hur kommer boendes luftkvalité att påverkas?
- Vilka specifika åtgärder kommer att vidtas för att minimera luftföroreningar från den nya industrin?
- Hur avser kommunen att övervaka luftkvaliteten i området under och efter byggtiden?
- Vilka hälsokonsekvenser kan boende förvänta sig av försämrad luftkvalitet?
- Hur avses boende hållas informerade om luftkvaliteten och eventuella förändringar i planerna?

Våtmark (klass 3 vissa naturvärden)

Våtmarker är mark där vatten under en stor del av året finns nära under, i eller över markytan, samt vegetationstäckta vattenområden där minst 50 % av vegetationen bör vara hydrofil (fuktighetsälskande). Enligt Naturvårdsverket innehar våtmarkerna i skogarna i området vissa naturvärden. Våtmarker bidrar till minskade växthusgasutsläpp, ökad biologisk mångfald, minskad övergödning och förbättrad vattenbalansering. Statens fastighetsverk har ett riktat uppdrag av Sveriges regering att restaurera och nyanlägga våtmarker.

Fråga:

- Är det tidsenligt att bygga igen de våtmarker som finns naturligt?
- En seriös inventering av växtligheten i området behöver utföras. Fastighetsägaren finner utförd inventering bristfällig. Den nämner inte den fridlysta växten Lummer som fastighetsägaren själv identifierat tre stycken olika sorter av. Inte heller är några mossor eller lavar är redovisade.
- Vilka djur och arter kommer att försvinna om ni tar bort våtmarken?
- Vart kommer vattnet som idag binds i marken ta vägen?
- Hur ska kommunen säkerställa att en ordentlig inventering av växt- och djurlivet utförs innan bygget påbörjas?
- Vilka kompensationsåtgärder planeras för förlusten av våtmarker och de ekosystemtjänster de erbjuder?

Sumpskog

En sumpskog är ofta en mindre produktiv skog på blöt eller fuktig mark och klassas som en hänsynskrävande biotop. Sumpskogar ska enligt Skogsstyrelsens målbilder för god hänsyn i skogsbruket lämnas orörda eftersom de ofta är mycket artrika. Många insekter, olika grodor, ormar och salamandrar trivs i sumpskog.

Fastighetsägaren anser inte att någon seriös inventering utförts då näst intill inga växter och mossor är med i utförd bedömning.

Fråga:

- Vilka djur och arter inklusive växter, mossor och lavar kommer att försvinna om sumpskogen tas bort?
- Hur kommer kommunen att säkerställa att en ordentlig inventering av växt- och djurlivet utförs innan bygget påbörjas?
- Vart kommer vattnet som binds av skogen ta vägen?
- Vilka åtgärder planeras för att kompensera för förlusten av sumpskog och de ekosystemtjänster den erbjuder?

Vattenflöden

En fullvuxen gran, ca 20-50 år gammal dricker i snitt 10 000 25 000 liter vatten per år och en björk mellan 20 000 40 000 liter/per år. En hel del träd kommer att fällas och sumpskog och våtmark tas bort och ersättas av asfalt.

Fråga:

- Vad kommer att ske i byggområdets närhet vid exempelvis 100-årsregn, när skogen i byggområdet ersatts av asfalt?
- Vad kommer att hända med vattennivåerna vid Aleslätten?
- När naturen inte längre binder upp vattnet kommer vattenrörelserna öka i vattendragen. Vad kommer att hända med de slänntomter som finns ned mot vattendragen?
- Hur mycket kommer erosionsrisken att öka?
- Vilka åtgärder planeras för att hantera ökad avrinning och erosion?
- Hur kommer kommunen att övervaka och rapportera om vattenflöden och erosion efter att bygget är klart?
- Vem står för kostnaderna vid eventuella påföljder på slänntomterna?
- Vilka specifika åtgärder planeras för att hantera ökad avrinning och erosion?

Djurliv

I skogen finns även två älgar, flertal rådjur och väldigt många vildsvin. Dessutom är skogen rik på grodor, fåglar och insekter.

I Mölndalsån och dess tillflöden förekommer enligt Länsstyrelsen flodpärlmussla, vilken är beroende av öringen för sin livscykel. Övriga arter är bland annat gädda, mört, abborre, flodnejonöga och stensimpa. Boende har även sett en hel del vattensnok och huggorm vid dammen. Groddjur och salamandrar finns i skogen. Deras rörelser verkar inte vara kartlagda.

I området finns även ett väldigt rikt fågelliv som är beroende av dagens biotop. Ingen omfattande inventering av djurlivet har utförts. I programhandlingarna anges att verksamhetsområdet inte kommer att ha någon stor påverkan på detta men skillnaden kommer bli enorm då hela miljön kommer att försvinna. Fastighetsägaren anser att en seriös inventering behöver göras.

Förlusten av dessa arter kan leda till en obalans i ekosystemet. Minskad biologisk mångfald kan påverka hela näringskedjan och ekosystemets funktion. Det kan också påverka vattenkvaliteten i Mölndalsån och dess tillflöden.

Fråga:

- Vilket djurliv finns i skogen som kommer att försvinna?
- Vad kommer detta få för miljökonsekvenser?
- Hur avses det säkerställas att djurlivet inte påverkas negativt under byggtiden?
- Vilka åtgärder planeras för att bevara de viktiga ekosystemtjänster som området erbjuder?
- Har det övervägts att skapa skyddade zoner för att minimera påverkan på känsliga arter?

Fridlysta arter

Fastighetsägare anser inte att utförd inventering som redovisades på samordningsmötet är seriöst utförd. Inventeringen redovisar inga mossor, lavar och insekter. Inte heller är fridlysta arter som boende vet finns i området redovisade såsom exempelvis lummer. Fastighetsägaren förutsätter att en ordentlig inventering av marken utförs och redovisas.

I inventeringen anges att påverkan inte kommer att bli så stor för de fridlysta arter som redovisas. Fastighetsägaren ifrågasätter detta då ingenting kommer att bli kvar av den befintliga miljön, vilket ändå måste ses som stor påverkan.

Fråga:

- Varför har inte en ordentlig inventering utförts?
- Vad kommer konsekvenserna bli för de fridlysta arterna på sikt om detta bygge
- genomförs?
- Vilka specifika åtgärder kommer att vidtas för att skydda de fridlysta arterna under och efter byggprojektet?
- Hur kommer kommunen övervaka och rapportera om tillståndet för de fridlysta arterna efter att bygget är klart?
- Finns det planer på att återställa eller kompensera för förlorade habitat för fridlysta arter?

Fastighetsägarna motsätter sig starkt de föreslagna planerna för byggprojektet. Det slutliga resultatet skulle inte bara komma att försämra boendes livskvalitet utan även komma att påverka kommande generationer negativt. Huvudsakliga punkter:

1. Försämrade Livskvalitet

Boendes dagliga livskvalitet kommer att påverkas av förlusten av vårt enda område för fritidsaktiviteter. Livsmiljön kommer försämrats ytterligare under byggtiden som kommer medföra störande buller, sprängningar och tungtrafik.

2. Miljökonsekvenser

Projektet kommer medföra stor negativ påverkan på djur och natur. Våtmarker, sumpskogar och nyckelbiotoper kommer att försvinna, vilket leder till minskad biologisk mångfald och förlust av viktiga arter. För att förstå den fulla omfattningen av påverkan är det nödvändigt att en ordentlig inventering av växt- och djurlivet utförs.

3. Hälsa

Ökad industriell aktivitet och borttagning av naturliga filter kommer leda till försämrade luftkvalitet och att ha negativa hälsokonsekvenser för de boende. Åtgärder för att minimera luftföroreningar är viktiga att vidta och att luftkvaliteten övervakas regelbundet.

4. Vattenflöden och Erosion

Förlusten av skog och våtmarker kommer att förändra vattenflöden och öka risken för översvämningar och erosion, vilket kan leda till skador på fastigheter och markstabilitet. Speciellt för hus och byggnader nära vattendragen. Det är viktigt att åtgärder för att hantera ökad avrinning och erosion vidtas.

Kommentar

Upplysningar och synpunkter noteras. För bemötande av synpunkter se gemensamma svar till inkomna synpunkter och svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8.

I samband med planering och prövning av förändrad mark och vattenanvändning i olika processer görs en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen. I denna samrådsredogörelse framgår hur inkomna synpunkter avses att beaktas och hanteras i kommande planeringsprocess. Kommunen prövar lämpligheten för etablering av ett verksamhetsområde på aktuell plats utifrån tidigare kommunala beslut och ställningstaganden samt bedömning av förutsättningarna i framtagna lokaliserings- och marknadsutredning.

Inför och under programarbetet har naturvärdesinventeringar och en artskyddsutredning tagits fram. I kommande detaljplanearbete kommer bland annat kompletterande "generella" och artspecifika inventeringar att utföras, frågan om artskydd att studeras vidare och behov av skyddsåtgärder utvecklas. Dessutom kommer kompletterande naturvärdesinventering att utföras och exploaterings påverkan och konsekvenser på naturvärden och artskydd att analyseras och bedömas. I detaljplaneprocessen kommer även konsekvenser på olika naturtyper att studeras vidare och eventuellt åtgärdsbehov att identifieras och vid behov regleras. Vidare kommer åtgärder för att ingen påverkan på Fäsjöbäcken och strandskyddat område ska uppstå att studeras vidare. I programförslaget är många skydds- och bevarandeåtgärder föreslagna och inarbetade. Åtgärderna gynnar såväl arter inom som i nära anslutning till programområdet. I detaljplaneskedet samt inför genomförandeskedet kommer erforderliga skyddsåtgärder vidtas och vid behov erforderliga artskyddstillstånd och dispenser att sökas.

I kommande detaljplaneprocesser kommer konsekvenser och omgivningspåverkan på närboende att studeras och belysas. Programbeskrivning samt miljökonsekvensbeskrivning kommer inför godkännande av programhandlingarna att uppdateras och kompletteras med information om att det förekommer rekreation och friluftsliv i området samt att det finns bär, svamp och vilt i skogen.

I dagvattenutredningen föreslås åtgärder och ytor för att uppnå erforderlig rening och fördröjning för att vattenkvaliteten i vattendragen och ökade flöden inte ska uppstå. I skyfallsutredningen redovisas förslag på åtgärder för att föreslagen exploatering inte ska medföra en försämring för omkringliggande bebyggelse. I det fall en eventuell omgivningspåverkan skulle uppstå som en följd av exploateringen får det utredas vem som är ansvarig för att ersätta eventuell

skada. Det är inte en fråga som kan hanteras inom planerings- och prövningsprocessen för aktuellt verksamhetsområde.

Eventuell omgivningspåverkan på fastighet och närboende i samband med byggskede utreds inte i planprogrammet eller i kommande detaljplaner. Eventuell påverkan kommer att hanteras i utbyggnadsfasen av området.

Bugärde 6:11, synpunkt inkommen 2025-03-12

Fastighetsägaren motsätter sig starkt planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att

kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna? Kommer fler artskyddsutredningar att göras, exempelvis på våren/sommaren, då samtliga fågelarter kan inkluderas?

Hur påverkas Mölndalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölndalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölndalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svamplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svamplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden. Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrats av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Hur avses den ökade trafiken på väg 256 samt väg 40 lösas? Är det en hållbar situation med tung trafik på dessa vägar dygnet runt?

Fastighetsägarna uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter.

Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Upplysningar och synpunkter noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter. En trafikutredning har tagits fram för programmet. Denna kommer att utvecklas i kommande detaljplaneskede när verksamhetstyper fastställs. I denna kommer bland annat trafikallsträng bedömas och konsekvensbeskrivas och vid behov konkreta åtgärdsbehov definieras. Utredningen har och kommer att tas fram i dialog med Trafikverket.

Bugärde 5:3, synpunkt inkommen 2025-03-13

Fastighetsägaren framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Miljö och artskydd

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, försärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringen samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Mölnaldalsån

Hur påverkas Mölnaldalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter.

Stora Bugärde 1:160, synpunkt inkommen 2025-03-13

Fastighetsägaren tycker det är jättebra att området utvecklas, då det är viktigt för både boende och näringsliv. Bra jobbat.

Kommentar

Upplysningen noteras.

Bugärde 1:11, synpunkt inkommen 2025-03-14

Fastighetsägaren framför de starkt motsätter sig planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Projektet bör omprövas då det medför betydande negativa konsekvenser, särskilt för den biologiska mångfalden och skyddade arter.

Redan idag är området kraftigt påverkat av flera bergtäkter och deponier, skogsavverkningar och annan byggnation. Ibland är bäcken mjölkvit och vattnet forsar ner från berget. Den kumulativa, sammanlagda, miljöpåverkan måste noggrant utredas. Hur har kommunen beaktat den redan existerande påverkan från dessa verksamheter i sin bedömning av logistikcentrets miljöpåverkan?

Artskydd

Fridlysta arter och deras livsmiljöer hotas av byggnationen och driften av logistikcentret. Utredningarna tillhörande programmet är otillräckliga och ger en missvisande bild av den faktiska påverkan på arterna (exempelvis talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, groddjur). Enligt artskyddsförordningen är det förbjudet att störa och skada fridlysta arter. Exploateringen strider mot denna lagstiftning.

En mängd rödlistade och fridlysta arter, inklusive talltita, tjäder, fladdermus, spillkråka, olika grodarter, flodpärlmussla, öring, vattensnok, huggorm, mindre hackspett, kungsfiskare, forsärla, strömstare, gråhäger, storskrake, morkulla, sparvhök och andra småfåglar hotas av exploateringen. Artinventeringen och miljökonsekvensbeskrivningen är undermåliga och tar inte hänsyn till den faktiska situationen.

Fladdermöss är en art som är särskilt känsliga för ljusföroreningar och buller. Hur kommer föreslagen exploatering att minimera dessa störningar?

Naturvärden

Områdets höga naturvärden riskerar att förstöras. Skogsavverkning och byggnation av infrastruktur leder till förlust av livsmiljöer, fragmentering av landskapet och minskad biologisk mångfald. Föreslagna åtgärderna för att kompensera för förlusten, som att sätta upp holkar, är otillräckliga och långsiktigt ohållbara.

Samlad påverkan på fridlysta arter

Exploateringens samlade påverkan måste beaktas tillsammans med andra pågående projekt i området, såsom Link40. Den kumulativa effekten på fridlysta arter och deras livsmiljöer kan vara betydande och leda till att arter försvinner helt. Hur har kommunen bedömt den kumulativa effekten på de fridlysta arterna?

Kommer fler artskyddsutredningar att tas fram, exempelvis på våren/sommaren, då samtliga fågelarter också kan inkluderas?

Hur påverkas Mölndalsån av exploateringen? Vilka åtgärder kommer att vidtas för att förhindra föroreningar och sediment från att rinna ner i ån?

Hur kommer exploateringen att förvärra redan befintlig problematik med ökad avrinning och skador på vägen i Bugärde?

Vilka specifika skyddsåtgärder för att skydda den fridlysta flodpärlmusslan och dess livsmiljö kommer att implementeras?

Förorening av Mölndalsån på grund av avrinning från logistikcentret skulle medföra allvarliga konsekvenser för människors hälsa och tillgången till rent dricksvatten då ån även utgör en viktig dricksvattentäkt för regionen. Hur ska Mölndalsån skyddas från föroreningar och säkerställa att vattnet förblir rent och säkert för dricksvattenproduktion?

Ökad trafik

Etablering av logistikcenter på platsen kommer att generera en betydande ökning av tung trafik, vilket i sin tur leder till buller, luftföroreningar och ökad olycksrisk. Närboendes hälsa och välbefinnande påverkas negativt av detta. Barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.

Buller

Boendes ro kommer att störas av buller från lastbilar, truckar och annan verksamhet vid logistikcentrat, vilket kan leda till sömnproblem och stress.

Ljusföroreningar

Den naturnära miljön kan störas av belysning vid logistikcentrat som kan orsaka ljusföroreningar som kan påverka människors sömn och dygnsrytm.

Strövområden

Närboende använder flitigt de vackra och lättillgängliga strövområden området erbjuder för promenader, löpning och andra friluftaktiviteter. Tvärtemot vad kommunen påstår är skogen och naturen kring Ryamotet en viktig plats för avkoppling och återhämtning för många människor.

Bär- och svampplockning

Skogen kring Ryamotet är rik på bär och svamp och används flitigt för bär- och svampplockning, en aktivitet som är djupt rotad i vår kultur.

Fastighetsägarna anser att artskyddsutredningarna är otillräckliga, föråldrade och underskattar påverkan på arter och naturvärden.

Bedömningen liten påverkan på fridlysta arter ifrågasätts. Vilka vetenskapliga belägg stödjer kommunens bedömning?

Kommer det att krävas dispens för projektet? Varför anser kommunen att exploateringen är nödvändig just på denna plats? Finns många alternativa lokaliseringar utan riksintresse.

Fastighetsägaren anser att samrådsmötet var bristfälligt. Det gav inte möjlighet till gemensamma frågor. Hur ska kommunen säkerställa en mer transparent och demokratisk process framöver?

Det är oklart hur kommunen har beaktat synpunkter från närboende och andra berörda parter. Hur kommer kommunen att säkerställa att alla röster blir hörda?

Etablering av logistikcentra bidrar till ökade utsläpp, buller, ljusföroreningar och markförstöring. Vidare genererar de en betydande ökning av tung trafik, vilket leder till ökat slitage på vägar, trafikstockningar och ökad risk för olyckor.

Livskvaliteten för närboende kan försämrans av logistikcentra genom buller, ljusföroreningar och trafikökning. Stora markområden tas i anspråk, vilket kan leda till förlust av värdefull natur och jordbruksmark.

Fastighetsägaren undrar hur kommunen bedömt att den ökande trafiken på väg 256 samt riksväg 40 ska lösas? Är det en hållbar situation med tung trafik på dessa vägar dygnet runt?

Fastighetsägarna uppmanar kommunen att noggrant beakta de allvarliga konsekvenser som exploateringen medför för miljön, artskyddet och närboendes livskvalitet och ompröva planprogrammet för Ryamotet logistikcenter. Fastighetsägarna yrkar på att projektet stoppas.

Kommentar

Upplysningar och synpunkter noteras. För bemötande av synpunkter se svar till fastighetsägaren till Bugärde 6:8 samt gemensamma svar till inkomna synpunkter. En trafikutredning har tagits fram för programmet. Denna kommer att utvecklas i kommande detaljplaneskede när verksamhetstyper fastställs. I denna kommer bland annat trafikallsträng bedömas och konsekvensbeskrivas och vid behov konkreta åtgärdsbehov definieras. Utredningen har och kommer att tas fram i dialog med Trafikverket.

Boende i närområdet, synpunkt inkommen 2025-03-15

Personen ifrågasätter varför Härryda ort alltid glöms bort när det gäller trevliga saker och får ta emot när det handlar om att dumpa Göteborgs skit. Bergtäkt och logistik är inte bra för detta område. Personen uppmanar till att spara lite natur till barnen i framtiden. Boende kan inte komma till planerat område med arbetstillfällen med kollektivtrafik. Närboende får bara negativa effekter och inga positiva.

Kommentar

Synpunkter noteras. Kommunen prövar lämpligheten för etablering av ett verksamhetsområde på aktuell plats utifrån tidigare kommunala beslut och ställningstaganden samt bedömning av förutsättningarna i framtiden lokaliserings- och marknadsutredning. Se även gemensamma svar till inkomna synpunkter.

En avsiktsförklaring för kollektivtrafik har tecknats med Västtrafik samt exploatörerna i syfte att tidigt i planprocessen samverka för att skapa goda förutsättningar för hållbart resande till, från och inom det planerade verksamhetsområdet. Dialog förs med Västtrafik angående möjligheten att etablera en ny busshållplats på väg 554, norr om Ryamotet. Frågan kommer att studeras vidare i den fortsatta planprocessen tillsammans med Västtrafik.

Stora Bugärde 1:115, synpunkt inkommen 2025-03-16

Fastighetsägaren framför flera saker om planerna att bygga ytterligare industrifastigheter intill Ryamotet oroar.

Det första är ljus- och ljudföroreningar

Sedan skog runt Landvetter flygplats togs ner och nya, stora lager/logistikbyggnader byggts upp runt om flygplatsen har ljudnivån ökat för oss boende i närområdet.

Skogen som har varit en ljuddämpande barriär försvinner allt mer samtidigt som ljudet från flyget och trafiken hela tiden ökar. Det blir aldrig tyst!

De kraftigt upplysta nya byggnaderna runt flygplatsmotet tillsammans med flygets lampor och borttagande av skyddande skog, gör det att det aldrig blir mörkt!

Detta är mycket störande faktorer för människor som bor i närområdet. Ofta flyttar man utanför storstaden för att komma ifrån ljud och ljus. Inte heller växter och djur mår bra av att det alltid är ljus och att det aldrig blir tyst.

Det andra är trafiken

Fler tunga transporter på väg 40 är inte bra för miljön. Trafiken ökar hela tiden. Byggs det mer så kommer det givetvis att bli väldigt mycket mer trafik.

Det tredje är den nya järnvägen

Boende i närområdet kommer att påverkas i olika grad av den nya järnvägen. Vem tänker på helheten för oss?

Som boende i Stora Bugärde kommer fastighetsägaren personligen inte att ha nytta av järnvägen, men behöva stå ut med att tåget kommer att gå alldeles in på knutarna och med de störningar som byggperioden för med sig. Fastighetsägaren framför att hon och hennes make som redan varit med om att väg 40 byggts om, att flygplatsen byggts och "nya" väg 156, vet hur störande det är under arbetsperioden. Får vi dessutom ett nytt industriområde in på knutarna så blir det olidligt. Vem tänker på oss som bor här och på de människor som påverkas mest?

Det är mycket som händer i vårt närområde. Fastighetsägaren framför att hon absolut inte emot utveckling, men det måste finnas en gräns för allt. Människan riskerar att glömmas bort i det ständiga arbetet med att utveckla och förbättra. Man får inte bortse från att boende i området också har rätt till en värdig vardag, med tillgång till frisk luft, rent vatten och andra grundläggande livskvaliteter.

Kommentar

Synpunkterna och upplysningarna noteras. För bemötande av synpunkter se gemensamma svar till inkomna synpunkter. Trafikverket är ansvariga för planeringsprocessen för lokalisering av ny stambana Göteborg-Borås. Trafikverket kommer att genomföra samråd inom processen för framtagande av en järnvägsplan.

Mölnlycke i april 2025

Sektorn för Samhällsbyggnad

Åsa Lindborg
Plan- och exploateringschef

Anna Wallin
Planarkitekt

Emma Bäcklund
Planarkitekt